

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

19 Δεκεμβρίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 6976

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/140515/2335

Πρόγραμμα για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορεινών τουριστικών καταλυμάτων.**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

- Τα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) ΕΕ/2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187/1) [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (ΓΑΚ)].
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (L 198).
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης.
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
- Το έγγραφο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Commission Staff Working Document) Guidance to member states - Recovery and Resilience Plans" (SWD)2021 12 final/22-1-2021 (parts 1, 2).
- Την από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).
- Την από 7.12.2023 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εκτελεστικής

απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του αναθεωρημένου Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας.

10. Το Αναθεωρημένο Παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας (15831/23).

11. Την υπό στοιχεία C(2002) 25 final/06-01-2022 πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία ενέκρινε τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για την Ελλάδα (1 Ιανουαρίου 2022 31 Δεκεμβρίου 2027) Κρατική ενίσχυση SA. 100372 (2021/N) Ελλάδα, όπως τροποποιήθηκε με την C(2023) 6801 final/16-10-2023 πράξη της.

12. Την υπό στοιχεία COM(2021) 328 final πρόταση Εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας.

13. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (2021/C 58/01).

14. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παρ. 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

15. Την Ανακοίνωση 2021/C 280/01 της Επιτροπής σχετικά με τεχνική καθοδήγηση όσον αφορά τον έλεγχο βιωσιμότητας για το ταμείο InvestEU.

16. Τον ν. 4122/2013 «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 10 αυτού (Α' 42).

17. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

18. Τον ν. 4342/2015 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, Ενσωμάτωση στο Ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 "Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ" (Α' 143).

19. Τον ν. 4409/2016 «Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση του π.δ. 148/2009 και άλλες διατάξεις» (Α' 136), και ιδίως τα άρθρα 52-56 αυτού.

20. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

21. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

22. Τον ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 129).

23. Τον ν. 4772/2021 (Α' 17) και ειδικότερα το άρθρο 42 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

24. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).

25. Τον ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 105).

26. Τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

27. Τον ν. 3028/2002 (Α' 153) για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και τον ν. 4858/2021 (Α' 220).

28. Τον ν. 4067/2012 «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός» (Α' 79).

29. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

30. Τα άρθρα 270 έως και 281 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες

διατάξεις» (Α' 207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

31. Το άρθρο 102 του ν. 4821/2021 «Εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Κτηματολογίου, νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις» (Α' 134), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του ν. 4994/2022 (Α' 215).

32. Το π.δ. 70/2015 (Α' 114) περί ανασύστασης υπουργείων και μετονομασίας του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

33. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

34. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160).

35. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).

36. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

37. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

38. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/12.07.2017 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων» (Β' 2367).

39. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/51153/387/09.05.2023 υπουργική απόφαση «Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης Ενεργειακών Ελεγκτών, Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών και Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων», όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/94682/1818/04.09.2024 (Β' 5182) υπουργική απόφαση.

40. Τον ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167).

41. Την υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/23.08.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)» (Β' 1312).

42. Την υπό στοιχεία Η.Π. 23615/651/Ε.103/8.05.2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Καθορισμός κανόνων, όρων και προϋποθέσεων για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2012/19/ΕΚ "σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)", του υρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 και άλλες διατάξεις» (Β' 1184).

43. Την υπ' αρ. 134453/23.12.2015 κοινή υπουργική απόφαση «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ (τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26.9.2014 (Β' 2573)» (Β' 2857).

44. Το υπό στοιχεία 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».

45. Το υπό στοιχεία Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ 5351/13.05.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».

46. Την υπό στοιχεία 59886/ΕΥΚΕ913/11-6-2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών «Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β' 2417 και Β' 3968).

47. Την υπ' αρ. 35259/24.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Β' 1197).

48. Την υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).

49. Την υπ' αρ. 26476 ΕΞ 2024 (Β' 1250) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών.

50. Την υπό στοιχεία 120141 ΕΞ 2021/2021 απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης «Έγκριση του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών».

51. Την υπό στοιχεία 71693 ΕΞ 2023/09.05.2023 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Διαδικασίες επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο Δράσεων και Έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Β' 3079).

52. Την υπό στοιχεία ΥΑ 12/07.07.2023 του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 4403).

53. Την υπ' αρ. 74104/5570/08.07.2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αλεξάνδρα Σδούκου» (Β' 4408).

54. Την υπ' αρ. 34584/05.04.2019 (ΑΔΑ: ΩΘΜΦΗ-9ΚΦ) εγκύκλιο της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων.

55. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΘΟΟ 182004 ΕΞ 04.12.2024 απόφαση ένταξης του Έργου «SUB2: Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων του δημόσιου τομέα και του ιδιωτικού τομέα (μη οικιστικά κτίρια)» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5225297) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Δράσης με ID «16994 - Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση» της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

56. Την υπό στοιχεία 183309 ΕΞ 2024 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

57. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/134952/10.12.2024 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

58. Την υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ 187182/11.12.2024 έγκριση πρόσκλησης «Πρόγραμμα για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορεινών τουριστικών καταλυμάτων» του Έργου «SUB2: Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων του δημόσιου τομέα και του ιδιωτικού τομέα (μη οικιστικά κτίρια)» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5225297).

59. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας προκαλείται δαπάνη ύψους 10.000.000,00 €, σε βάρος του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στη ΣΑΤΑ 075 με χρηματοδότηση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Προκηρύσσουμε το Πρόγραμμα με τίτλο «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορεινών τουριστικών καταλυμάτων» με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας, τη μείωση των εκπομπών ρύπων που συμβάλλουν στην επιδείνωση του φαινομένου του θερμοκηπίου και την επίτευξη καθαρότερου περιβάλλοντος. Το Πρόγραμμα υλοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους όρους που περιγράφονται στον Οδηγό Εφαρμογής - Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και τα Παραρτήματά του. Τα εν λόγω κείμενα ενσωματώνονται στην παρούσα και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
REPOWER EU
ΑΞΟΝΑΣ 5.2 Επενδύσεις στο πλαίσιο του REPowerEU
Δράση 16994: Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ
«ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΟΡΕΙΝΩΝ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΣΚΟΠΟΣ- ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
1.1	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	
1.2	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	
1.3	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	
1.4	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	
1.5	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ – ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	
1.5.1	<i>Προϋπολογισμός Επενδυτικών Σχεδίων Ενεργειακής Αναβάθμισης</i>	
1.5.2	Εντάσεις Ενίσχυσης	
1.6	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ – ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ	
1.6.1	<i>Ενεργειακός Στόχος</i>	
1.6.2	<i>Αποτίμηση Ενεργειακού Στόχου</i>	
1.7	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ.....	
1.8	ΥΠΟΒΟΛΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	
1.9	ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ.....	
1.9.1	<i>Διοικητικές Επαληθεύσεις</i>	
1.9.2	<i>Διενέργεια επιπλέον δειγματοληπτικών ελέγχων από τους αρμόδιους φορείς</i>	
1.10	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	
1.11	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	
1.11.1	<i>Τροποποιήσεις Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου</i>	
1.11.2	<i>Τροποποιήσεις Ήσσονος Σημασίας</i>	
1.12	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	
1.13	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (Α).....	
1.14	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (Β).....	
1.15	ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	
1.16	ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ.....	
1.17	ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	
1.18	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ Ή ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ....	
1.19	ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	
2.	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ, ΕΓΚΡΙΣΗ, ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ (ESCROW ACCOUNT)	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 - ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΜΕ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 - ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6 - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7 - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 - ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ	
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 - ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΥΡΩΣΕΩΝ	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11 – ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ*Τρόποι εξόφλησης δαπανών.....**Απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά.....***ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13 - ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ.....****ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14 - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΝΑΔΟΧΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ****ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 15 - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ****ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 16 – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)****ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 17 – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ.....**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

Για της σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που της αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στο Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρίες
Αριθμός εργαζομένων	Ο αριθμός των εργαζομένων αντιστοιχεί στον αριθμό Ετήσιων Μονάδων Εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων μόνιμης και πλήρους απασχόλησης, με σχέση εξαρτημένης εργασίας κατά ένα ημερολογιακό έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη η οποία δεν αντιστοιχεί σε ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης χρηματοδότησης-ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης
ΓΑΚ	Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός
Δημόσια Δαπάνη / Ενίσχυση	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Ενωσιακής και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, η οποία είναι ανάλογη της παράβασης που διαπιστώνεται
Δικαιούχος	Ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη και υλοποίηση πράξεων, και ο τελικός ωφελούμενος και λήπτης της κρατικής ενίσχυσης
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται μέσω της Αναλυτικής πρόσκλησης και των συνοδευτικών εντύπων αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις στο πλαίσιο της Δράσης «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορεινών τουριστικών καταλυμάτων»,
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας. Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσματα ΕΜΕ
Έναρξη εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών
Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας	Οι ενισχύσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις του Κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας 2023/2831 (de minimis). Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ μεταξύ της ακριβούς ημερομηνίας χορήγησης της ενίσχυσης και τα τρία προηγούμενα έτη, έως δηλαδή την ίδια ημερομηνία του τρίτου έτους που προηγείται της χορήγησής της.
ΕΝΣ	Ενεργειακός Στόχος (Σωρευτικές προϋποθέσεις) 1. μείωση εκπεμπόμενων ρύπων (CO ₂) τουλάχιστον κατά 30% 2. εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30% σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση στην περίπτωση ανακαίνισης υφιστάμενων κτιρίων, 3. για το/α κτίριο/α που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης, θα πρέπει να επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του σχεδίου, αναβάθμιση της ενεργειακής του/ς κατηγορίας, βάσει ΠΕΑ σε υποχρεωτικά Β κλάση όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση, σύμφωνα με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/6949/72/28.01.2019 (Β' 408), εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν.4122/2013
Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που συνίστανται σε γήπεδα, κτίρια και μονάδα παραγωγής, μηχανήματα και εξοπλισμό
Ένταση ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων

Επενδυτικό Σχέδιο (ΕΣ)	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση υποβολής του δικαιούχου στο πλαίσιο της πρόσκλησης της Δράσης
Επιχορηγούμενος προϋπολογισμός	Δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή, άνευ ΦΠΑ.
ΕΥΣΤΑ	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης
ΗΤΚ	Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
Μεγάλες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα Ι του Καν. 651/2014
ΜΜΕ	Μικρομεσαία επιχείρηση, σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου. Οριοθέτηση ίδιας συμμετοχής του δικαιούχου προκύπτει ως διαφορά μεταξύ του επιλέξιμου προϋπολογισμού και της δημόσιας ενίσχυσης
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
Πράξη / Έργο	Έργο που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζεται.
Τήρηση ίσων αποστάσεων	Συναλλαγή υπό συνθήκες στις οποίες οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δεν διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.
ΠΣΥΠΕΝ	Πληροφοριακό Σύστημα Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την παρούσα δράση (oreinaxenodochia.gov.gr)
ΠΕΑ	Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης
ΣΑΤΑ	Συλλογική Απόφαση Ταμείου Ανάκαμψης

Συνολικός Προϋπολογισμός	Επιχορηγούμενος και μη επιχορηγούμενος προϋπολογισμός
Υπουργείο Ευθύνης	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΦΥ & Δ	Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης

1. ΣΚΟΠΟΣ- ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Η δράση «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορεινών τουριστικών καταλυμάτων» χρηματοδοτείται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και ειδικότερα στο πλαίσιο:

- του Πυλώνα Ανάκαμψης 5: «Κεφάλαιο REPowerEU»,
- του Άξονα: «5.2 Επενδύσεις στο πλαίσιο του REPowerEU»,
- της Δράσης 16994 (υποέργο 2): Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση.

Η δράση αποτελεί μέρος των πολιτικών και μέτρων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το οποίο καθορίζει με λεπτομέρεια το σχέδιο δράσης για την επίτευξη συγκεκριμένων ενεργειακών και κλιματικών στόχων έως το 2050. Βασικά στοιχεία για το ΕΣΕΚ είναι η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης εφαρμόζοντας τη στρατηγική για την ανακαίνιση του κτιρίου στον οικιακό και τον τριτογενή τομέα και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ανταγωνιστικότητας του βιομηχανικού τομέα.

Το δυναμικό ενεργειακής απόδοσης του τριτογενούς τομέα είναι αρκετά υψηλό, καθώς συνδέεται στενά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, ιδίως σε υποτομείς όπως ιδιωτικά γραφεία, εμπορικά κτίρια και ξενοδοχεία. Περίπου το 65% αυτού του κτιριακού αποθέματος έχει κατασκευαστεί πριν από το 1980 και έχει ανακαινιστεί σε μικρό βαθμό.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα αποτελεί μέρος προσπάθειας για την εφαρμογή της πράσινης μετάβασης και σχετίζεται με τους ακόλουθους στόχους για το κλίμα και το περιβάλλον που ορίζονται στον Κανονισμό ΕΕ 2020/852:

- περιορισμός της κλιματικής αλλαγής
- προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία

Επιπλέον, ευθυγραμμίζεται με μια σειρά πρόσφατων οδηγιών και κανονισμών της ΕΕ που έχουν εναρμονιστεί στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο όπως την Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση (2012/27/ΕΕ), την Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (2018/844), Την Οδηγία για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (2018/2001), τον Κανονισμό για τη Διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (2018/1999) κ.α., όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

1.1 ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

1. Ανατίθενται στη Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας, εφεξής ΔΕΠΕΑ, της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του ΥΠΕΝ καθήκοντα φορέα υλοποίησης και διαχείρισης της δράσης. Η δράση χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για το έργο της δράσης με κωδικό 16994 (υποέργο 2) που έχει ως αντικείμενο την ενεργειακή απόδοση και την προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση. Το συγκεκριμένο έργο της Δράσης θα διευκολύνει την επίτευξη του εθνικού στόχου για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στα ορεινά τουριστικά καταλύματα, με αποτέλεσμα τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και την επίτευξη καθαρότερου περιβάλλοντος. Η επένδυση αυτή στοχεύει στην ενεργειακή βελτίωση των κτιρίων μέσω της προμήθειας και της εγκατάστασης ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού και συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας.

2. Οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στον φορέα υλοποίησης και διαχείρισης είναι:

- i. η έκδοση οδηγού του προγράμματος καθώς και τροποποιήσεων αυτού όταν κρίνεται απαραίτητο,
- ii. ο έλεγχος των δικαιολογητικών και η αξιολόγηση των αιτήσεων ολοκλήρωσης των έργων,
- iii. η διαχείριση και εξέταση των ενστάσεων καθ' όλη την διάρκεια των δράσεων, όπου προβλέπεται σύμφωνα με το σχετικό οδηγό και την έγκριση ή απόρριψη τους,
- iv. η έκδοση διοικητικών αποφάσεων όπως αποφάσεις υπαγωγής / τροποποίησης / απένταξης,
- v. η υποδοχή, ο έλεγχος πληρότητας και αρτιότητας των αιτήσεων χρηματοδότησης,
- vi. ο έλεγχος των δικαιολογητικών και η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης,
- vii. η δημιουργία αρχείου με συχνές ερωτήσεις-απαντήσεις για τη διασαφήνιση των όρων και προϋποθέσεων της σχετικής προκήρυξης προς τις επιχειρήσεις, καθώς και όλων των σχετικών θεμάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση των δράσεων,
- viii. η οργάνωση και διενέργεια δειγματοληπτικών επιτόπιων ελέγχων σε έργα με ολοκληρωμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο.

3. Ο φορέας υλοποίησης, για τις ανάγκες υλοποίησης και διαχείρισης των δράσεων, αναλαμβάνει και καθήκοντα Αναθέτουσας Αρχής και συγκεκριμένα δύναται να συνάπτει συμβάσεις με εξωτερικούς αναδόχους-συμβούλους για την υποστήριξη του έργου του. Στο πλαίσιο αυτό διενεργεί τις διαδικασίες προκήρυξης και ανάθεσης συμβάσεων, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο, και προβαίνει σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια για την αποτελεσματική διοίκηση και υλοποίηση των συμβάσεων που συνάπτονται.

4. Ο φορέας υλοποίησης και διαχείρισης ανταποκρίνεται σε τυχόν ελέγχους που διενεργούνται από Εθνικές και Ευρωπαϊκές αρχές, τόσο κατά τη διάρκεια υλοποίησης των δράσεων, όσο και μετά την ολοκλήρωσή τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εθνικό και ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο.

5. Με σχετική απόφαση δύναται να τεθεί ως Φορέας Υλοποίησης του παρόντος Προγράμματος όργανο/φορέας που διαθέτει την κατάλληλη θεσμική ικανότητα και τεχνική επάρκεια ενώ δύναται ο Φορέας Υλοποίησης να αναθέτει μέρος ή σύνολο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του και των απαιτούμενων ενεργειών για την υλοποίηση του Προγράμματος σε τρίτο.

1.2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση «**Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορεινών τουριστικών καταλυμάτων**» χρηματοδοτείται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ειδικότερα στο πλαίσιο:

- του Πυλώνα Ανάκαμψης: «Κεφάλαιο REPowerEU»
- του Άξονα: «5.2 Επενδύσεις στο πλαίσιο του REPowerEU»
- της Δράσης 16994 (υποέργο 2): Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη της δράσης της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε 10.000.000,00 €, και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Από τα 10.000.000,00€, ποσοστό 10% ήτοι 1.000.000,00€ αφορά αποκλειστικά παραδοσιακά-διατηρητέα κτίρια και το υπόλοιπο 90% αφορά σε όλα τα υπόλοιπα κτίρια.

Ο χαρακτηρισμός του παραδοσιακού-διατηρητέου κτιρίου τεκμαίρεται με την υποβολή του σχετικού έγγραφου χαρακτηρισμού.

Οι διαθέσιμοι πόροι του Προγράμματος δύνανται να προσαυξηθούν, σε περίπτωση μεγάλου όγκου αιτήσεων και εξάντλησης των πόρων αυτής.

Η διαδικασία αξιολόγησης πραγματοποιείται μέσω της μεθόδου της άμεσης αξιολόγησης με μοναδικό κριτήριο κατάταξης την χρονική προτεραιότητα υποβολής της αίτησης.

Η εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ορεινών καταλυμάτων μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη των εθνικών στόχων για την εξοικονόμηση ενέργειας. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι παρεμβάσεις για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων αυτών. Στο πλαίσιο αυτό η εξοικονόμηση αναμένεται να προκύψει από την ενεργειακή αναβάθμιση της κτιριακής υποδομής με παρεμβάσεις στο κτιριακό κέλυφος, αναβάθμιση εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, αναβάθμιση συστημάτων ψύξης/θέρμανσης, αναβάθμιση ή και ένταξη νέων υλικών.

Η δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω Πληροφοριακού Συστήματος για τη διαχείριση της παρούσας δράσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΠΣΥΠΕΝ), η πρόσβαση στο οποίο θα δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω ειδικής ιστοσελίδας και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων θα υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.).

Οι αιτήσεις υποβάλλονται από τις 08/01/2025 έως και τις 28/02/2025 ή μέχρι την εξάντληση της διαθέσιμης Δημόσιας Δαπάνης.

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
08/01/2025	28/02/2025

Το ΥΠΕΝ διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών και κατανομής των ποσών με βάση την πορεία υλοποίησης των έργων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται κατ' ελάχιστον στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.

Τίτλος και περιγραφή	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορεινών τουριστικών καταλυμάτων
Δράσης	καταλυμάτων
Τομείς	ΚΑΔ: 55.1 και 55.2
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Το σύνολο της Επικράτειας
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	10.000.000,00 €.
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση
Καθεστώς ενίσχυσης	<p>Ενωσησική Νομική βάση απαλλαγής από την κοινοποίηση του καθεστώτος ενίσχυσης και συγκεκριμένα:</p> <p>ΓΑΚ 651/2014, όπως αυτός ισχύει. Ειδικότερα, για την υλοποίηση του προγράμματος, εκτός των δαπανών συμβουλευτικών/ υποστηρικτικών εργασιών, θα εφαρμοσθεί ο Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός κατά κατηγορίες/ General Block Exemption Regulation-GBER (ΕΚ) 651/2014» και συγκεκριμένα κατά τα προβλεπόμενα του άρθρου 38α. Σημειώνουμε ότι το καθεστώς ενίσχυσης αφορά την «Ενωσησική Νομική βάση απαλλαγής από την κοινοποίηση του καθεστώτος ενίσχυσης»</p> <p>Οι δαπάνες συμβουλευτικές/ υποστηρικτικών εργασιών θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).</p> <p>Η υλοποίηση του προγράμματος θα εξετάζεται διεξοδικά σε τακτά χρονικά διαστήματα, προκειμένου να επισημαίνονται και να διορθώνονται πιθανές δυσλειτουργίες ως προς τις ακολουθούμενες διαδικασίες, την πιθανή σώρευση κρατικών ενισχύσεων, την κατανομή του προϋπολογισμού κλπ.</p>
Ταμείο	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

1.3 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ως «Δικαιούχος» χαρακτηρίζεται ο οικονομικός φορέας (Επιχείρηση) που υποβάλλει επενδυτικό σχέδιο (ΕΣ) για την ενεργειακή αναβάθμιση της επιχείρησής του.

Ο δικαιούχος έχει την γενική εποπτεία του έργου. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η ευθύνη της οικονομικής και διοικητικής υποστήριξής του έργου. Ο δικαιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του ΕΣ, καθώς και την τήρηση όλων των παραστατικών, που αφορούν το έργο. Ο δικαιούχος του έργου είναι υπεύθυνος για την επικοινωνία της επιχείρησής με το Πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, επιλέξιμες είναι **επιχειρήσεις τουριστικών καταλυμάτων σε ορεινές περιοχές**, όπως αυτές ορίζονται από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία ([Στατιστικές - ELSTAT \(statistics.gr\)](https://www.ELSTAT.gov.gr)).

Ειδικότερα δικαίωμα συμμετοχής έχουν μόνο τα παρακάτω κύρια και μη κύρια ορεινά ξενοδοχειακά καταλύματα που λειτουργούν νόμιμα (με ειδικό σήμα λειτουργίας ή

υποβληθείσα γνωστοποίηση κατά τις διατάξεις του ν. 4442/2016) στην ελληνική επικράτεια ανεξαρτήτως κατηγορίας αστέρων ή και κλειδιών:

- Ξενοδοχεία της υποπερ. αα' της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.4276/2014
- Ξενοδοχειακές μονάδες και λοιπές τουριστικές μονάδες που λειτουργούν σε παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια ή κτίρια αρχιτεκτονικής κληρονομιάς
- Επιχειρήσεις ενοικιαζόμενων δωματίων, ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων και μικτής μορφής ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων.
- Αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες ή και τουριστικές επαύλεις.

και υπάγονται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας που περιλαμβάνονται στον ακόλουθο Πίνακα:

Κ.Α.Δ. – 2008	
Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας: 55	Περιγραφή: Καταλύματα
55.1 (όλες οι υποκατηγορίες)	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα.
55.2 (όλες οι υποκατηγορίες)	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής

Σε περίπτωση άσκησης μικτής δραστηριότητας οι δικαιούχοι μεριμνούν μέσω διακριτών λογαριασμών να αποφεύγεται η διεπιδότηση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων.

Για τις ανάγκες της Δράσης ως ημερομηνία σύστασης/ ίδρυσης μιας επιχείρησης νοείται η ημερομηνία έναρξης δραστηριότητας, όπως αυτή καταγράφεται στη σχετική Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας της οικείας ΔΟΥ.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν τη νομική μορφή: Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., Ι.Κ.Ε. και ατομικές επιχειρήσεις, Συνεταιρισμός, Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του ν. 4019/2011 όπως ισχύει, Ιδρύματα και Οργανισμοί Κοινωφελούς Σκοπού Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα και να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν.4308/2014, όπως ισχύει.

Οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής μιας επιχείρησης, είναι οι ακόλουθες:

1. Να λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο αδειοδοτικό έγγραφο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά της.
 2. Να έχει ιδρυθεί/συσταθεί έως την 31.12.2023.
 3. Να δραστηριοποιείται στην Ελληνική επικράτεια και να δηλώσει ως τόπο/τόπους για την υλοποίηση των ενεργειών της παρούσας δράσης. Στην αίτηση χρηματοδότησης δηλώνεται υποχρεωτικά η Περιφέρεια στην οποία θα πραγματοποιηθεί το ΕΣ.
- Να μην είναι προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014 συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συνδεδεμένων με αυτή επιχειρήσεων. Κάθε επιχείρηση, κατά την υποβολή της αίτησης στο Πρόγραμμα υποβάλλει Υπεύθυνη Δήλωση ορκωτού λογιστή ότι με βάση τις οικονομικές καταστάσεις δεν είναι προβληματική υπό την έννοια του σημείου 18 του άρθρου 2 του ΓΑΚ, , καθώς και ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας Να μην εκκρεμεί, κατά την υποβολή

της αίτησης ΕΣ, διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων σε βάρος της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων και των τυχόν συνδεδεμένων με αυτή επιχειρήσεων (αρχή Deggendorf). Κάθε επιχείρηση, κατά την υποβολή της αίτησης στο Πρόγραμμα, οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση για την οποία έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου καθώς και βεβαίωση οφειλών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ

- Να υποβάλει μία (1) και μοναδική επενδυτική πρόταση ανά Α.Φ.Μ. στην παρούσα Δράση καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Πρόσκλησης (παρέχεται η δυνατότητα για αναβάθμιση σε περισσότερα από ένα κτίρια/ κτιριακές μονάδες εντός της ίδιας Περιφέρειας στη ίδια αίτηση (ΑΦΜ), αρκεί να είναι διακριτά τα στοιχεία του κάθε κτιρίου/ κτιριακής μονάδας στην πρόταση).
- Να δεσμευτεί με υπεύθυνη δήλωση ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
- Να μην συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
- Να διαθέτει ή να δεσμευθεί με υπεύθυνη δήλωση ότι μέχρι την ολοκλήρωση της δράσης/ επένδυσης θα μεριμνήσει για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρ. 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.).
- Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ίσο με το χρονικό διάστημα που απαιτείται ώστε να αποσβεστεί η επένδυση, καθώς και δήλωση του ιδιοκτήτη με την οποία βεβαιώνει ότι: (α) έχει λάβει γνώση και συμφωνεί με την υποβολή της πρότασης από τον υποψήφιο Δικαιούχο, (β) συμφωνεί με την εκτέλεση των προτεινόμενων εργασιών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να τεκμηριώνεται με το αίτημα υπαγωγής στη Δράση και μόνο εφόσον στο ΕΣ περιλαμβάνονται κτιριακές παρεμβάσεις και δαπάνες.
- Η σχεδιαζόμενη πράξη πρέπει να πληροί το χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση ΕΣ πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, η οποία θα πρέπει να περιέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 6 του ΓΑΚ. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύνολο του σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση. Η Έναρξη Εργασιών επένδυσης ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (βλέπε ορισμό του όρου στον Πίνακα Επεξήγησης Γενικών όρων και συντηρήσεων).
- Ως προς το σύνολο του έργου όσο και τις επιμέρους ενέργειες, ισχύουν οι προϋποθέσεις σώρευσης που ορίζονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De minimis 2831/2023) και οι παρ. 2, 3, 5 του άρθρου 8 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 και συγκεκριμένα:

- Εισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού de minimis μπορούν να σωρευούνται με εισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής μέχρι το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον εν λόγω κανονισμό. Μπορούν να σωρευούνται με εισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει άλλων κανονισμών για εισχύσεις ήσσονος σημασίας μέχρι το σχετικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του Κανονισμού de minimis.
- Απαγορεύεται η σώρευση εισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές εισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές εισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι εισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν μπορούν να αποδοθούν σε συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευούνται με άλλες κρατικές εισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- Όταν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο των κρατών μελών συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές εισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας. Κατά παρέκκλιση, η συνολική δημόσια χρηματοδότηση για έργα που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας μπορεί να ανέρχεται έως τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες του έργου, ανεξάρτητα από το μέγιστο ποσοστό χρηματοδότησης που ισχύει στο πλαίσιο του εν λόγω ταμείου, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης δυνάμει του ΓΑΚ.
- Οι εισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει του παρόντος κανονισμού μπορούν να σωρευθούν:
 - α) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές εισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες·
 - β) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές εισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή δυνάμει του ΓΑΚ.
- Η χρηματοδότηση που παρέχεται στους τελικούς δικαιούχους με τη στήριξη του Ταμείου InvestEU που καλύπτεται από το Τμήμα 16 του Κεφαλαίου III του ΓΑΚ και το κόστος που καλύπτεται από αυτή τη χρηματοδότηση δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της συμμόρφωσης με τις διατάξεις περί σώρευσης που θεσπίζονται στην πρώτη περίοδο του παρόντος στοιχείου. Αντ' αυτού, το ποσό που λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της συμμόρφωσης με τις διατάξεις περί σώρευσης της πρώτης περιόδου του παρόντος στοιχείου υπολογίζεται ως εξής. Πρώτον, το ονομαστικό ποσό της χρηματοδότησης που στηρίζεται από το Ταμείο InvestEU αφαιρείται από τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες του έργου και, κατά τον τρόπο αυτόν, προκύπτει το σύνολο των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών· δεύτερον, η μέγιστη ενίσχυση υπολογίζεται με την εφαρμογή της σχετικής υψηλότερης έντασης ενίσχυσης ή του ανώτατου ποσού ενίσχυσης μόνο στο σύνολο των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών. Στις περιπτώσεις άρθρων για τα οποία το όριο κοινοποίησης εκφράζεται ως μέγιστο ποσό ενίσχυσης, το

ονομαστικό ποσό της χρηματοδότησης που παρέχεται στους τελικούς δικαιούχους με τη στήριξη από το Ταμείο InvestEU επίσης δεν λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό του κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης του άρθρου 4 του ΓΑΚ. Εναλλακτικά, για τα δάνεια πλήρους εξασφάλισης ή τις εγγυήσεις για τα δάνεια πλήρους εξασφάλισης που στηρίζονται από το Ταμείο InvestEU δυνάμει του Τμήματος 16 του Κεφαλαίου III του ΓΑΚ, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης που αφορά τα εν λόγω δάνεια ή εγγυήσεις που παρέχονται στους τελικούς δικαιούχους μπορεί να υπολογιστεί σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχεία β) ή γ) του ΓΑΚ, κατά περίπτωση. Αυτό το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διασφαλιστεί, σύμφωνα με την πρώτη περίοδο του παρόντος στοιχείου, ότι η σώρευση με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση για τις ίδιες προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ενίσχυσης ή του ανώτατου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση βάσει του ΓΑΚ ή του σχετικού ορίου κοινοποίησης βάσει ΓΑΚ.

- Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο Κεφάλαιο III του ΓΑΚ.

Επισημαίνεται ότι:

- Εάν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε τομείς που εξαιρούνται της εφαρμογής του Καν. ΕΕ/2023/2831 ή/και του ΓΑΚ 615/2014 και ταυτόχρονα δραστηριοποιείται και σε επιλέξιμες δραστηριότητες, η ενίσχυση χορηγείται μόνο για τις επιλέξιμες δραστηριότητες. Προκειμένου να διασφαλίζεται η μη χρηματοδότηση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων, για το σύνολο των δαπανών της παρούσας πρόσκλησης απαιτείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση καθώς και διάκριση των κέντρων κόστους.
- Το/α προτεινόμενο/α κτίριο/α οφείλει/ουν να τηρεί/ούν το ισχύον θεσμικό πλαίσιο αναφορικά με την προσβασιμότητα στα Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες. Εφόσον δεν τηρείται στο υφιστάμενο κτίριο, πρέπει να έχει εξασφαλιστεί το αργότερο με το πέρας των εργασιών του προγράμματος.
- Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ.

Βασική προϋπόθεση συμμετοχής μιας επιχείρησης στο πρόγραμμα αποτελεί:

- Να έχει εκδοθεί το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) του/ων κτιρίου/ων, που περιλαμβάνονται στο ΕΣ, για την αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.4122/2013, και να προκύπτει από αυτό ότι επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του ΕΣ ο Ενεργειακός Στόχος (ΕΝΣ), και πιο συγκεκριμένα (σωρευτικώς):
 - μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) τουλάχιστον κατά 30%
 - εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30% σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση στην περίπτωση ανακαίνισης υφιστάμενων κτιρίων,
 - για το/α κτίριο/α που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης, θα πρέπει να επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του σχεδίου, αναβάθμιση της ενεργειακής του/ς κατηγορίας, βάσει ΠΕΑ σε υποχρεωτικά Β κλάση όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση, σύμφωνα με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/6949/72/28.01.2019 (Β' 408), εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν.4122/2013.

Για τον υπολογισμό επίτευξης του ΕΝΣ δεν συνυπολογίζεται η συνεισφορά εφαρμογών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και ΣΗΘΥΑ.

Επισημαίνεται ότι δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης:

- δραστηριότητες δημόσιας διοίκησης και υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, δραστηριότητες οργανώσεων, δραστηριότητες νοικοκυριών, καθώς και δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών,
- δραστηριότητες που συνδέονται με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), και ειδικότερα:
 - δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C58/01).
 - δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της Ε.Ε. (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς. Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι εφικτό. Δείκτες αναφοράς που καθορίστηκαν για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής.

Σημειώνεται ότι όλες οι ανωτέρω συνθήκες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του ΕΣ. Συνεπώς, η μη ικανοποίησή τους ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο απόρριψης του επενδυτικού σχεδίου.

Επισημαίνεται ότι βάσει του ν. 4342/2015 (παρ. 10 αρθρ.10), όλες οι επιχειρήσεις που δεν είναι ΜμΕ (δηλαδή όλες οι Μεγάλες επιχειρήσεις), οφείλουν να συμμορφώνονται με την υποχρέωση διενέργειας Ενεργειακού Ελέγχου.

1.4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι επιλέξιμες δαπάνες διακρίνονται σε δαπάνες για την υλοποίηση των επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης, οι οποίες εμπίπτουν στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό, και λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες (δηλαδή δαπάνες απαραίτητες για τη σύνταξη, την υποβολή και την παρακολούθηση της αίτησης καθώς και τον τελικό έλεγχο επίτευξης των ελάχιστων ενεργειακών στόχων), οι οποίες εμπίπτουν στον Κανονισμό De Minimis.

Επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του αρ. 38α του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού «**Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια**» επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.

Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 30% των επιλέξιμων δαπανών, για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης στο κτίριο δεν είναι επιλέξιμες.

Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω αναφερόμενων,

- όταν η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικού στοιχείου, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) του ν. 4122/2013, η ένταση της

ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 25 %.

- όταν η ενίσχυση για επενδύσεις σε κτίρια, οι οποίες πραγματοποιούνται για τη συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που χαρακτηρίζονται ως ενωσιακά πρότυπα, χορηγείται λιγότερο από 18 μήνες πριν από την έναρξη ισχύος των ενωσιακών προτύπων, η ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 15 % των επιλέξιμων δαπανών όταν η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικού στοιχείου, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) του ν. 4122/2013, και το 20 % σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις.

Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις εντός ενισχυόμενων περιοχών που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για τις επενδύσεις εντός ενισχυόμενων περιοχών που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.

Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης υφιστάμενων κτιρίων, όταν η ενίσχυση επιφέρει βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μετρούμενη ως πρωτογενής ενέργεια κατά τουλάχιστον 40 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση. Η εν λόγω αύξηση της έντασης της ενίσχυσης δεν εφαρμόζεται όταν η επένδυση δεν βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου πέραν του επιπέδου που επιβάλλουν τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που χαρακτηρίζονται ως ενωσιακά πρότυπα και τίθενται σε ισχύ εντός διαστήματος μικρότερου των 18 μηνών από τη στιγμή υλοποίησης και ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Τηρουμένων των ανωτέρω, επιλέξιμες παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

- παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης κτιριακού κελύφους, όπως θερμομόνωση αδιαφανών δομικών στοιχείων, αντικατάσταση διαφανών δομικών στοιχείων, εγκατάσταση συστημάτων σκίασης,
- παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης συστήματος φωτισμού, εσωτερικού και εξωτερικού, όπως αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων από νέα τεχνολογίας LED, εγκατάσταση αυτοματισμών σύζευξης τεχνητού με φυσικό φωτισμό, εγκατάσταση αυτοματισμών μείωσης κατανάλωσης λόγω απουσίας/ παρουσίας χρηστών,
- παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα θέρμανσης χώρων,
- παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα ψύξης χώρων

Η ενίσχυση που χορηγείται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα μπορεί να συνδυάζεται με ενισχύσεις για ένα από τα ακόλουθα μέτρα ή το σύνολό τους σύμφωνα με την παρ. 7 άρ. 38^α ΓΑΚ:

α) την εγκατάσταση ολοκληρωμένου επιτόπιου εξοπλισμού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, φωτοβολταϊκών συλλεκτών και αντλιών θερμότητας: οι εν λόγω δαπάνες πρέπει να συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης ή περιβαλλοντικών επιδόσεων, ενώ η παραγόμενη ενέργεια πρέπει να κατευθύνεται στην κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης/ του κτιρίου και μόνο, ήτοι να προορίζεται αποκλειστικά για ιδιοκατανάλωση.

β) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από τις επιτόπιες εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας. Ο εξοπλισμός αποθήκευσης πρέπει να απορροφά τουλάχιστον το 75 % της ενέργειάς του από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση·

γ) τη σύνδεση με ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης και συναφή εξοπλισμό·

δ) την κατασκευή και εγκατάσταση υποδομής επαναφόρτισης για χρήση από τους χρήστες του κτιρίου, και συναφών υποδομών, όπως η υποδομή αγωγών καλωδίωσης, όταν οι χώροι στάθμευσης βρίσκονται είτε εντός του κτιρίου είτε σε παρακείμενο χώρο·

ε) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την ψηφιοποίηση του κτιρίου, ιδίως για την αύξηση της ευφυούς ετοιμότητάς του, συμπεριλαμβανομένων της παθητικής εσωτερικής ενσυρμάτωσης ή της δομημένης καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων και του βοηθητικού τμήματος της ευρυζωνικής υποδομής στην ιδιωτική έκταση στην οποία βρίσκεται το κτίριο, αλλά εξαιρουμένης της ενσυρμάτωσης ή της καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής έκτασης·

στ) επενδύσεις σε πράσινες στέγες και εξοπλισμό για τη συγκράτηση και τη χρήση των όμβριων υδάτων.

Σε περίπτωση οποιωνδήποτε συνδυασμένων εργασιών αυτού του είδους, όπως καθορίζονται στα στοιχεία α) έως στ), το σύνολο των επενδυτικών δαπανών για τις διάφορες εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης ή περιβαλλοντικών επιδόσεων δεν είναι επιλέξιμες.

Η αρχική ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας και η εκτιμώμενη βελτίωση προσδιορίζονται με βάση πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης ή ενεργειακό έλεγχο, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 12) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ.

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες, μεταξύ άλλων:

- Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης.
- Η αντικατάσταση καυστήρων και λεβήτων με καυστήρες ή λέβητες ορυκτών καυσίμων.
- Εργασίες συντήρησης.
- Κινητά στοιχεία, μη μόνιμου χαρακτήρα (πχ κουρτίνες, εσωτερικές περσίδες, κλπ).
- Λοιπός εξοπλισμός που δε συμβάλει στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου.
- Δαπάνες για συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας και των ενισχύσεων για τηλεθέρμανση και/ή τηλεψύξη.
- Εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, και τέλη.
- Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ.

Λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες

Στο πλαίσιο της Δράσης αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες αυτές για την παροχή των ακόλουθων υποστηρικτικών υπηρεσιών:

α) Υπηρεσίες Ενεργειακού Επιθεωρητή, όπως ορίζεται από το ν. 4122/2013 και τη σχετική Υ.Α. 178581/30-06-2017, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για έκδοση Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης για τις περιπτώσεις κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕνΑΚ.

i./ Προκαταρκτικές Ενέργειες Σύνταξης Αίτησης:

Έκδοση Π.Ε.Α. από Ενεργειακούς Επιθεωρητές εγγεγραμμένους στο μητρώο ενεργειακών επιθεωρητών του ΥΠΕΝ κατά τη σύνταξη και υποβολή της πρότασης. Στο βασικό σενάριο υλοποίησης παρεμβάσεων θα περιλαμβάνονται το σύνολο ή όσες παρεμβάσεις, από τις επιλέξιμες, λαμβάνει υπόψη ο ΚΕΝΑΚ.

ii./ Αποτίμηση του Ενεργειακού Στόχου μετά την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων:

Έκδοση Π.Ε.Α. από Πιστοποιημένους Ενεργειακούς Επιθεωρητές μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων.

β) Εφαρμογή και Πιστοποίηση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001.

Περιλαμβάνεται η αμοιβή του φορέα πιστοποίησης της εφαρμογής του συστήματος.

γ) Δαπάνες Συμβούλου Διοίκησης και Διαχείρισης της αίτησης:

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες του Συμβούλου για την προετοιμασία και υποβολή της αίτησης καθώς επίσης και για την διοίκηση και διαχείριση της κατά τη διάρκεια υλοποίησης και μέχρι την ολοκλήρωση της.

Για τις **λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες** επισημαίνονται τα εξής:

- Εφαρμόζεται ο Κανονισμός de minimis.
- Η έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) διενεργείται από Ενεργειακό Επιθεωρητή, εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.
- Η δαπάνη για το κόστος των Ενεργειακών Επιθεωρήσεων προς έκδοση Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) για περιπτώσεις κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕνΑΚ, η δαπάνη του Ενεργειακού Συμβούλου, οι δαπάνες για την εφαρμογή και πιστοποίηση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, καθώς και τυχόν δαπάνες απαιτούμενων υποστηρικτικών μελετών είναι επιλέξιμες.
- Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρείται η νομοθεσία για το ασυμβίβαστο των ενεργειακών επιθεωρήσεων. Πιο συγκεκριμένα,
 - κατ' εφαρμογή του Ν. 4409/16 (ΦΕΚ Α' 136/28.7.2016), Μέρος ΙΙΙ, άρθρο 53:
 - «1. Απαγορεύεται η διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή σε κτίριο ή κτιριακή μονάδα εφόσον:
 - α) συμμετείχε στη μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη, συντήρηση, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο του οποίου είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος,
 - β) έχει δικαίωμα κυριότητας, νομής ή κατοχής, ο ίδιος, ή σύζυγος ή συγγενής του έως β' βαθμού ή νομικό πρόσωπο του οποίου ο ίδιος είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος»
- Ο Επιθεωρητής του 1ου ΠΕΑ, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο στο οποίο είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος, δεν συμμετέχει στη μελέτη, προμήθεια, κατασκευή, επίβλεψη των επιλέξιμων δαπανών.
- Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών, παρακολούθησης και διαχείρισης της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους όρους:

- ο Να αφορούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης.
- ο Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.
- Οι επιλέξιμες επιχορηγούμενες δαπάνες για τις υποστηρικτικές εργασίες στο σύνολό τους δε δύναται να υπερβαίνουν το επτά τοις εκατό (7%) του επιλέξιμου συνολικού Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου, με ανώτατο σύνολο επιδότησης των υποστηρικτικών δαπανών τις 5.600 €.
- Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών συνδέεται άμεσα με την κάλυψη του ΕΝΣ που τίθεται μέσω του ΠΕΑ, σε συνδυασμό με τις εκθέσεις ολοκλήρωσης εργασιών, τα οποία θα πρέπει να υποβάλλονται ως παραδοτέα και θα ελέγχονται απολογιστικά μετά το πέρας των επεμβάσεων και σε κάθε περίπτωση πριν την εκταμίευση της τελικής δόσης του έργου.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα ανώτατα όρια κατανομής δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης:

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ
1	Κύριες δαπάνες (Ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακών υποδομών ή/ και τεχνικών συστημάτων) (άρθρο 38α παρ. 5 ΓΑΚ-)	100%	100%
2	Δαπάνες που πραγματοποιούνται σε συνδυασμό με κύριες παρεμβάσεις (άρθρο 38α παρ. 7 ΓΑΚ- παράγραφος 1.5.2.1. του παρόντος Οδηγού)	15%	
3	Αμοιβή Ενεργειακού Επιθεωρητή (De minimis)	7%	7 %
4	Πιστοποίηση συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης (De Minimis)	2 %	
5	Αμοιβή Συμβούλων διοίκησης (De Minimis)	5 %	

Γενικές επισημάνσεις για τις δαπάνες

- Επιλέξιμες είναι ΜΟΝΟ οι παρεμβάσεις που περιγράφονται στο προτεινόμενο σχέδιο εξοικονόμησης ενέργειας της Ενεργειακής Επιθεώρησης (πρώτο σενάριο ΠΕΑ), κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τα όρια του προϋπολογισμού που τίθενται στην παράγραφο 1.5.1 του παρόντος οδηγού.
- Δεν θεωρείται επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση επενδυτικό σχέδιο του οποίου οι δαπάνες πραγματοποιούνται πριν από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης σύμφωνα με το σημείο 23 του αρ. 2 του ΓΑΚ. Έναρξη εργασιών πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο της πρότασης.
- Όπου από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο απαιτείται η έκδοση αδειών και εγκρίσεων για την

πραγματοποίηση των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στο ΕΣ, αυτές πρέπει να εξασφαλιστούν και να προσκομιστούν κατά την υποβολή του τελικού αιτήματος καταβολής της δημόσιας δαπάνης. Σημειώνεται ότι αντίστοιχα ακολουθείται η προβλεπόμενη εκ της κείμενης νομοθεσίας διαδικασία για τα διατηρητέα.

- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.
- Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις πρέπει να φέρουν πιστοποίηση των ενεργειακών χαρακτηριστικών τους.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός πρέπει να είναι σύγχρονος, καινούργιος κι αμεταχειρίστος και να περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης.
- Η Επένδυση θα συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όσον αφορά τις αρχές της κυκλικής οικονομίας για την ανακύκλωση των αποβλήτων κατασκευών καθώς και τα Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (Α.Ε.Κ.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4819/2021 και την ΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (Β' 1312).
- Όλες οι δαπάνες εξετάζονται για την επιλεξιμότητά τους και το εύλογο του κόστους κατά τη διαδικασία επαλήθευσης - πιστοποίησής τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες ή/ και εύλογες, θα γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
- Αν ο ΦΠΑ επί μιας καταρχήν επιλέξιμης δαπάνης επιστρέφεται βάσει ισχύουσας εθνικής φορολογικής νομοθεσίας, τότε δεν αποτελεί ο ίδιος επιλέξιμη δαπάνη. Διαφορετικά δύναται να είναι και αυτός επιλέξιμος. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.
- Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών από την υλοποίηση των ενταγμένων προτάσεων θα επιβεβαιωθεί με επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.
- Για τις κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ ισχύουν τα κάτωθι:
 - Οι ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει του ΓΑΚ μπορούν να σωρευθούν:
 - α) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες·
 - β) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή δυνάμει του ΓΑΚ.
 - Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του ΓΑΚ.

Ως **ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών** ορίζεται:

1. Για τις δαπάνες οι οποίες υπάγονται στο Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό, η **ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης στο Πρόγραμμα**.

2. Για τις δαπάνες οι οποίες υπάγονται στον Κανονισμό De Minimis, η **ημερομηνία δημοσίευσης του Προγράμματος**.

Ως ημερομηνία **λήξης επιλεξιμότητας των δαπανών** των προτάσεων ορίζεται η **31.12.2025**. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων προτάσεων θα πρέπει να έχει συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.

Οι ενισχύσεις της παρούσας δράσης θα διατεθούν σύμφωνα με:

- τον Κανονισμό ΕΕ/2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).
- τον Κανονισμό (ΕΕ) αρ.651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 & 108 της συνθήκης (ΓΑΚ), και συγκεκριμένα με βάση το Άρθρο 38α (Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια).

1.5 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ – ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1.5.1 Προϋπολογισμός Επενδυτικών Σχεδίων Ενεργειακής Αναβάθμισης

Η αναλογούσα ενίσχυση που αντιστοιχεί στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή, άνευ Φ.Π.Α.) κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των ογδόντα χιλιάδων ευρώ (80.000 €).

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση ενισχύσεων για την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στο σύνολό τους αυτές δε δύναται να υπερβαίνουν το επτά τοις εκατό (7%) του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου, με ανώτατο όριο τις 5.600€.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο από το ως άνω ποσό ανά κατηγορία δραστηριότητας, τότε θα κρίνεται επιλέξιμο ΜΟΝΟ μέχρι του ορίου που τίθεται. Το υπόλοιπο τμήμα του προϋπολογισμού αποτελεί μη επιλέξιμη δαπάνη και **υλοποιείται υποχρεωτικά**, εφόσον συνεισφέρει στην επίτευξη του ενεργειακού στόχου που έχει τεθεί κατά την υποβολή του επενδυτικού σχεδίου.

Πέραν των ανωτέρω, σε κάθε περίπτωση ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή **άνευ** Φ.Π.Α.) δεν δύναται να υπερβαίνει το γινόμενο του 1,45 € επί το σύνολο της εκτιμώμενης ετήσιας εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (kWh), όπως προκύπτει από το Α' Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης. Στην περίπτωση όπου ο λόγος επιχορηγούμενου προϋπολογισμού προς την ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας είναι μικρότερος του 1,45, τα επιλέξιμα ποσά μειώνονται αναλογικά.

Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην ενισχυόμενη δραστηριότητα/ στο ενισχυόμενο έργο/ στην επιχείρηση.

1.5.2. Εντάσεις Ενίσχυσης

Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες. Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης στο κτίριο δεν είναι επιλέξιμες.

Μέγεθος επιχείρησης \ Τύπος επιχείρησης	Δαπάνες εξοικονόμησης ενέργειας (ΓΑΚ (ΕΕ) αριθ. 651/2014 Άρθρο 38α	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά τουλάχιστον 40 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση	Υποστηρικτικές δαπάνες (De Minimis)
Μεγάλες	30%	45%	50%
Μεσαίες	40%	55%	
Μικρές και πολύ Μικρές	50%	65%	

Όταν η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικού στοιχείου, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 25 %. Αυτά τα στοχευμένα μέτρα ανακαίνισης δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 30 % του μέρους του προϋπολογισμού του καθεστώτος που αφορά τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης.

Όταν η ενίσχυση για επενδύσεις σε κτίρια, οι οποίες πραγματοποιούνται για τη συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που χαρακτηρίζονται ως ενωσιακά πρότυπα, χορηγείται λιγότερο από 18 μήνες πριν από την έναρξη ισχύος των ενωσιακών προτύπων, η ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 15 % των επιλέξιμων δαπανών όταν η επένδυση συνίσταται στην εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικού στοιχείου, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 9) της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ, και το 20 % σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης υφιστάμενων κτιρίων, όταν η ενίσχυση επιφέρει βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μετρούμενη ως πρωτογενής ενέργεια κατά τουλάχιστον 40 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση. Η εν λόγω αύξηση της έντασης της ενίσχυσης δεν εφαρμόζεται όταν η επένδυση δεν βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου πέραν του επιπέδου που επιβάλλουν τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που χαρακτηρίζονται ως ενωσιακά πρότυπα και τίθενται σε ισχύ εντός διαστήματος μικρότερου των 18 μηνών από τη στιγμή υλοποίησης και ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Σε κάθε περίπτωση, αναφορικά με την ενίσχυση των λοιπών υποστηρικτικών δαπανών, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ μεταξύ της ακριβούς ημερομηνίας χορήγησης της ενίσχυσης και τα τρία προηγούμενα έτη, έως δηλαδή την ίδια ημερομηνία του τρίτου έτους που προηγείται της χορήγησής της.

1.6. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ – ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ

1.6.1 Ενεργειακός Στόχος

Για κάθε επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης που υποβάλλεται και επιχορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος, ο ελάχιστος ενεργειακός στόχος καθορίζεται ως ακολούθως (σωρευτικώς):

- εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30% σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση.
- μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) τουλάχιστον κατά 30%.

Για το/α κτίριο/α ή την κτιριακή μονάδα που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης, θα πρέπει να επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του σχεδίου αναβάθμισης της ενεργειακής του/ς κατηγορίας, βάσει ΠΕΑ τουλάχιστον σε Β+ κλάση όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση, εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.4122/2013. Για τον υπολογισμό της ενεργειακής αναβάθμισης δεν θα πρέπει να συνυπολογίζεται η συνεισφορά εφαρμογών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και ΣΗΘΥΑ.

Στην περίπτωση μέτρων ανακαίνισης που αφορούν την εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικών στοιχείων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 9) του ν. 4122/2013, αυτά τα στοχευμένα μέτρα ανακαίνισης δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 30 % του μέρους του προϋπολογισμού του ΕΣ που αφορά τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης.

Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί και τεθεί σε ισχύ. Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις για επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό τη συμμόρφωση με ενωσιακά πρότυπα που έχουν θεσπιστεί αλλά δεν έχουν τεθεί ακόμη σε ισχύ. Όταν τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα είναι ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται προτού τα πρότυπα καταστούν υποχρεωτικά για την ενδιαφερόμενη επιχείρηση. Στην περίπτωση αυτή, δικαιούχοι υποβάλλουν ακριβές σχέδιο και χρονοδιάγραμμα ανακαίνισης που να καταδεικνύει ότι η ενισχυόμενη ανακαίνιση είναι τουλάχιστον επαρκής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης. Όταν τα σχετικά ενωσιακά πρότυπα διαφέρουν από τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, η επένδυση πρέπει να υλοποιηθεί και να ολοκληρωθεί τουλάχιστον 18 μήνες πριν από την έναρξη ισχύος του ενωσιακού προτύπου.

Επενδυτικά σχέδια ενεργειακής αναβάθμισης που δεν πληρούν τα παραπάνω κριτήρια απορρίπτονται από την διαδικασία αξιολόγησης.

Η τεκμηρίωση της αναγκαιότητας των παρεμβάσεων και η επίτευξη του στόχου της εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30% και της μείωσης εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα CO₂ τουλάχιστον κατά 30%, καθώς και η περίπτωση μέτρων ανακαίνισης που αφορούν την εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικών στοιχείων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 9) του ν. 4122/2013 προκύπτουν από το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ). Στην τελευταία περίπτωση, τα στοχευμένα μέτρα ανακαίνισης δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 30 % του μέρους του προϋπολογισμού του ΕΣ που αφορά τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης.

1.6.2 Αποτίμηση Ενεργειακού Στόχου

Η αξιολόγηση του ΕΣ γίνεται βάσει ΠΕΑ.

Πριν την αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου ενεργειακής αναβάθμισης πραγματοποιείται δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση μετά την αποπεράτωση του έργου για την αποτίμηση του

ενεργειακού στόχου του ΕΣ..

Μετά την υλοποίηση του συνόλου των παρεμβάσεων, ο δικαιούχος καταχωρεί ηλεκτρονικά τα σχετικά παραστατικά και προχωρεί στη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης. Η επιλογή του ενεργειακού επιθεωρητή που θα κάνει την 1^η και 2^η επιθεώρηση γίνεται από τον δικαιούχο. Επισημαίνεται ότι ο Ενεργειακός Επιθεωρητής που θα διενεργήσει τη δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση και κατόπιν θα εκδώσει το 2^ο ΠΕΑ θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά διαφορετικός από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή που έχει εκδώσει το 1^ο ΠΕΑ. Σημειώνεται ότι τηρείται η σχετική νομοθεσία περί ασυμβίβαστου των Ενεργειακών Επιθεωρητών.

Η αποπληρωμή του ΕΣ ενεργειακής αναβάθμισης δεν πραγματοποιείται, εάν κατά την ενεργειακή επιθεώρηση διαπιστωθεί **αρνητική απόκλιση** των εκτιμώμενων αποτελεσμάτων από τα αναμενόμενα αποτελέσματα βάσει των οποίων τέθηκαν οι ενεργειακοί στόχοι. Θεωρείται ότι υπάρχει αρνητική απόκλιση στις κάτωθι αναφερόμενες περιπτώσεις:

i) εάν δεν επιτυγχάνεται αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας βάσει ΠΕΑ σε υποχρεωτικά B+ κλάση όταν πρόκειται για **ριζική ανακαίνιση**, εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.4122/2013.

ii) εάν η ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας και η μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, που επιτυγχάνονται μετά την υλοποίηση της επένδυσης, είναι μικρότερη από 30 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση.

Σε αυτήν την περίπτωση, εκδίδεται απόφαση ανάκλησης της απόφασης υπαγωγής (Απόφαση Απένταξης) από το Πρόγραμμα και δεν πραγματοποιείται η αποπληρωμή της δημόσιας επιχορήγησης και αποτελεί ρητή υποχρέωση του δικαιούχου φορέα να επιστρέψει εντόκως, σύμφωνα με το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την μέχρι τότε ληφθείσα δημόσια επιχορήγηση ως αχρεωστήτως καταβληθείσα.

1.7 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Η διάρκεια υλοποίησης κάθε επενδυτικού σχεδίου ενεργειακής αναβάθμισης δεν μπορεί να υπερβαίνει **τους έξι (6) μήνες** από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής της πρότασης.

Όλες οι οριζόμενες προθεσμίες στο σώμα της παρούσας Πρόσκλησης, όπως οι ενδιάμεσες προθεσμίες σε οποιοδήποτε στάδιο, ή η προθεσμία υλοποίησης εργασιών και η παράταση της, δύναται να παρατείνονται λόγω αναγκών του Προγράμματος..

1.8 ΥΠΟΒΟΛΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα, υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Προγράμματος <https://oreinaxenodochia.gov.gr/>.

Για την υποβολή της αίτησης απαιτείται υποχρεωτικά η προηγούμενη ταυτοποίηση του αιτούντος με τη χρήση των προσωπικών κωδικών – διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet), σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν.4727/2020 (Α' 184).

Η αίτηση υποβάλλεται από εκπρόσωπο της επιχείρησης που κατέχει νομίμως τους κωδικούς (username & password) πρόσβασης της επιχείρησης στις φορολογικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ (πληροφοριακό σύστημα taxisnet). Προκειμένου να εισέλθει στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα και να δημιουργήσει νέα αίτηση, ο αιτών θα πρέπει να επιβεβαιώσει την ταυτότητα της επιχείρησης χρησιμοποιώντας τους εταιρικούς κωδικούς πρόσβασης στο Taxsinet. Για το

σκοπό αυτό:

- Παρέχει τη συναίνεσή του για την επεξεργασία των αναγκαίων δεδομένων στο πλαίσιο υποβολής, ελέγχου και έγκρισης της Αίτησης Επιχορήγησης, και δηλώνει ότι έχει λάβει γνώση και συμφωνεί - συμμορφώνεται με τους όρους και διαδικασίες του Προγράμματος.
- Μεταβαίνει στο ασφαλές περιβάλλον της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ) για την καταχώρηση των εταιρικών διαπιστευτηρίων στην υπηρεσία αυθεντικοποίησης χρηστών.

Μετά την ταυτοποίηση του, δημιουργείται νέα αίτηση και ο αιτών υποβάλλει αίτηση δηλώνοντας - μεταξύ άλλων:

- ότι στο κτίριο/ακτιριακή/ές μονάδες της επιχείρησης μπορεί να υλοποιηθεί η αιτούμενη επένδυση και δεν υπάρχει περιορισμός από κανονισμούς λειτουργίας (π.χ. κανονισμός πολυκατοικίας, κανονισμός λειτουργίας κτηρίου κ.λπ.) ή το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο,
- ότι, εφόσον η εγκατάσταση όπου λαμβάνει χώρα η επένδυση είναι μισθωμένη / παραχωρούμενη υπάρχει συναίνεση του ιδιοκτήτη,
- ότι οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός που χρηματοδοτείται δεν μισθώνεται/παραχωρείται για άλλη χρήση,
- ότι δεν έχει υποβάλει αίτηση επιδότησης για την ίδια, ή μέρος αυτής, επένδυσης ή/ και τη σχετική συμπληρωματική υπηρεσία από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό,
- τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων κατά την έννοια των παρ. 17 και 18 του άρθρου 3 του Ν.4557/2018,
- ότι τηρούνται οι κανόνες περί σώρευσης κρατικών ενισχύσεων,
- ότι δεν είναι προβληματική επιχείρηση σε επίπεδο ενιαίας οικονομικής οντότητας και ότι δεν εκκρεμεί σε βάρος του απόφαση ανάκτησης,
- Υποβάλλει υ/δ σχετικά με τις ενισχύσεις de minimis που έχει λάβει και ότι αυτές, συνυπολογιζόμενου του ποσού που αιτείται δυνάμει του ΕΚ 2831/23 στο πλαίσιο του παρόντος, δεν υπερβαίνουν το ποσό των 300.000 €.

Στο στάδιο αυτό υποβάλλονται, επίσης, τα δικαιολογητικά τα οποία τεκμηριώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων του Παραρτήματος 7, καθώς και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό κρίνει απαραίτητο ο Φορέας Υλοποίησης.

Ο αιτών ελέγχει ο ίδιος τα στοιχεία που αντλούνται αυτόματα από τρίτες υπηρεσίες και μητρώα του Δημοσίου που αφορούν την αίτησή του (και δη στην επιβεβαίωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας). Ο αιτών μεριμνά για την ακρίβεια και ορθότητα των στοιχείων αυτών προχωρώντας, όπου είναι εφικτό και προβλέπεται, σε επικαιροποίηση ή διόρθωσή τους στις τρίτες υπηρεσίες και μητρώα του Δημοσίου, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Παράλληλα, ο αιτών καταχωρεί τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία που θα του ζητηθούν κατά περίπτωση. Στο τέλος της παραπάνω διαδικασίας, ο αιτών υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη δομή, τον τρόπο συμπλήρωσης και υποβολής των αιτήσεων θα περιλαμβάνονται στην ψηφιακή πλατφόρμα του Προγράμματος ή/και σε σχετικές ανακοινώσεις που θα εκδίδει ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης. Η Αίτηση Χρηματοδότησης επέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986, ως προς την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτήν. Οποιαδήποτε ψευδής αναφορά ή αναντιστοιχία με τα πραγματικά στοιχεία, πέραν των οικονομικών επιπτώσεων, ενδέχεται να επιφέρει και ποινικές κυρώσεις. Για το σκοπό αυτό πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης θα προηγείται γνωστοποίηση και ρητή αποδοχή όλων των όρων και

προϋποθέσεων από την πλευρά του δικαιούχου.

Ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης διατηρεί το δικαίωμα να ζητά συμπληρωματικά δικαιολογητικά κατά τον έλεγχο των αιτήσεων.

Έλεγχος αιτήσεων χρηματοδότησης

Όσες αιτήσεις υποβάλλονται επιτυχώς αξιολογούνται και κατατάσσονται με βάση το μοναδικό κριτήριο της χρονικής προτεραιότητας υποβολής της αίτησης (ημέρα και ώρα υποβολής) μέχρι την κάλυψη του συνόλου των αιτήσεων, και εντάσσονται σε πίνακα αρχικά επιλέξιμων προς χρηματοδότηση αιτήσεων. Οι υπόλοιπες αιτήσεις που υποβάλλονται πέραν της κάλυψης της Δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος, θα εισέρχονται σε πίνακα επιλαχουσών αιτήσεων με βάση και πάλι την χρονική προτεραιότητα υποβολής.

Συγκεκριμένα, όλες οι αιτήσεις που θα οριστικοποιηθούν και θα υποβληθούν εμπροθέσμως ελέγχονται ανά τακτά διαστήματα (ανά 2 εβδομάδες ή βάσει σχετικής απόφασης του Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης) μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων της παραγράφου 1.2. Κατά τον έλεγχο πραγματοποιείται:

- ο έλεγχος και επιβεβαίωση της επιλεξιμότητάς τους,
- η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και η έγγραφη ενημέρωση των Δικαιούχων για το ανώτατο ποσό της ενίσχυσης, που δικαιούνται (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).

Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, γίνεται η ένταξη των επιχειρήσεων εκείνων για τις οποίες η δημόσια δαπάνη επαρκεί.

Η ΔΕΠΕΑ εισηγείται τις αποφάσεις υπαγωγής.

Ανακοίνωση αποτελεσμάτων – Ενστάσεις - Τελική έγκριση

Τα αποτελέσματα της προηγούμενης παραγράφου επικυρώνονται με σχετική Απόφαση του ΥΠΕΝ και κοινοποιούνται στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος, με παράλληλη ενημέρωση του συνόλου των αιτούντων. Επί των πινάκων υπαγωγής παρέχεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης από την πλευρά των δικαιούχων.

Κατά τον χρόνο έναρξης της υποβολής αιτήσεων και για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, με απόφαση του Φορέα Υλοποίησης συγκροτείται Τριμελή Επιτροπή Ενστάσεων, μέλη της οποίας δύναται να είναι είτε στελέχη του Φορέα Υλοποίησης ή στελέχη της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας είτε εμπειρογνώμονες και ειδικοί επιστήμονες που δεν έχουν υπαλληλική σχέση με το ΥΠΕΝ. Αξιολογητές του Φορέα Υλοποίησης και μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης δεν δύνανται να συμμετάσχουν στην Επιτροπή Ενστάσεων.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη υπαγωγής ή την τυχόν απόρριψη αυτής αποκλεισμένου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Δυνατότητα ένστασης προβλέπεται σε περιπτώσεις όπου υπεισέρχεται παράγοντας υποκειμενικής αξιολογικής κρίσης, είτε υπάρχει πιθανότητα λάθους υπολογισμού εκ μέρους του αρμοδίων οργάνων. Αντίθετα, λόγω του μαζικού χαρακτήρα του Προγράμματος και της αυτόματης διασταύρωσης στοιχείων, ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης δεν υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη ενστάσεις που αμφισβητούν τα δεδομένα υπολογισμού των κριτηρίων επιλεξιμότητας.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω πλατφόρμας εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της ανακοίνωσης των προσωρινών αποτελεσμάτων. Για να είναι δυνατή η εξέταση της ένστασης θα πρέπει απαραίτητως να περιλαμβάνει:

- τον μοναδικό κωδικό της αίτησης που υποβλήθηκε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος, για λόγους ταυτοποίησης,

- τον ΑΦΜ του δικαιούχου/αιτούντα, καθώς και
- την τεκμηρίωση τυχόν λάθους υπολογισμού και την επισύναψη των αντίστοιχων τεκμηρίων.

Ο Φορέας Υλοποίησης είναι αρμόδιος για την παραλαβή και διοικητική διεκπεραίωση των ενστάσεων. Κάθε ένσταση εξετάζεται ως προς το τυπικό σκέλος, και εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις, διερευνάται και ως προς την ουσία αυτής.

Οι δικαιούχοι των οποίων οι αιτήσεις κατατάσσονται στους πίνακες οριστικών αιτήσεων, μπορούν να προχωρήσουν στην υλοποίηση της επένδυσης.

Με την προϋπόθεση της επάρκειας των κονδυλίων, αιτήσεις που έχουν ενταχθεί στον πίνακα επιλαχουσών δύνανται να επιλεγούν σε μεταγενέστερο στάδιο από το Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης, ο οποίος ενεργοποιεί επιπλέον αιτήσεις κατά σειρά προτεραιότητας στην ψηφιακή πλατφόρμα του Προγράμματος. Η ανωτέρω πράξη επέχει θέση διαπιστωτικής απόφασης στο πλαίσιο της αρχικής απόφασης επικύρωσης των οριστικών αποτελεσμάτων.

1.9 ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ

1.9.1. Διοικητικές Επαληθεύσεις

Διοικητικές επαληθεύσεις πραγματοποιούνται στο σύνολο των δικαιούχων με αυτοματοποιημένο ή μη τρόπο μέσω της Ψηφιακής Πλατφόρμας του Προγράμματος.

Για τους σκοπούς του Προγράμματος, ως διοικητική επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου νοείται:

- Η επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας του δικαιούχου, όπως αυτή διασφαλίζεται μέσω ελέγχου και διασταύρωσης των στοιχείων του δικαιούχου πριν την έγκριση της αίτησης συμμετοχής του στο Πρόγραμμα.
- Ο Έλεγχος σώρευσης, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων (Sorefsis.gr), έτσι ώστε να εντοπιστούν τυχόν κρατικές ενισχύσεις που έχει λάβει η επιχείρηση και εμπίπτουν στον κανονισμό de minimis.

1.9.2. Διενέργεια επιπλέον δειγματοληπτικών ελέγχων από τους αρμόδιους φορείς

Πέραν των διοικητικών επαληθεύσεων, τόσο ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης όσο και το αρμόδιο όργανο του ΥΠΕΝ, δύνανται να πραγματοποιούν δειγματοληπτικούς επιτόπιους ελέγχους σε δικαιούχοι που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, προκειμένου να διαπιστωθεί η ορθή τήρηση των διαδικασιών και όρων του Προγράμματος. Στο πλαίσιο των διοικητικών επαληθεύσεων και ελέγχων επιλεξιμότητας, γίνονται οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι για την πιστοποίηση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων του Προγράμματος, σε τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) των αντιγράφων (δικαιολογητικών) που υποβλήθηκαν κατά το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Ν.2690/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν.4250/2014. Η στόχευση των ελέγχων και ο καθορισμός του δείγματος μπορεί να βασίζεται:

- i) σε τυχαία επιλογή,
- ii) σε ανάλυση στατιστικών δεδομένων ή
- iii) ως απόκριση σε αναφορές και καταγγελίες από τρίτα μέρη.

Σε περίπτωση διενέργειας ελέγχου, οι ελεγχόμενοι υποχρεούνται να διευκολύνουν τα αρμόδια όργανα και να παρέχουν κάθε αναγκαία πληροφορία και στοιχεία σχετικά με την

υλοποίηση του Προγράμματος και τη συμμετοχή τους σε αυτό. Έλεγχος μπορεί να πραγματοποιηθεί επιτόπια ή/ και εξ' αποστάσεως (ηλεκτρονικά), μέσω παροχής από τους ελεγχόμενους συγκεκριμένων πληροφοριών ή τεκμηρίων που θα ζητηθούν.

1.10 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Μετά την απόφαση Υπαγωγής, οι δικαιούχοι χρηματοδότησης εισέρχονται στην πλατφόρμα των escrow accounts, κατόπιν αυθεντικοποίησης μέσω Taxisnet, και υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα χρηματοδότησης, στο πλαίσιο της οποίας ζητούνται τα ακόλουθα:

i) Επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος για την δημιουργία/ διαχείριση του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού, ανά ενάρημο έργου της Συλλογικής Απόφασης έργων του Ταμείου Ανάκαμψης («ΣΑΤΑ») όπου είναι ενταγμένη η δράση.

ii) Δήλωση τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) που ήδη τηρεί ο δικαιούχος στο πιστωτικό ίδρυμα της επιλογής του, για την διαχείριση πληρωμών, όπως ενδεικτικά των παρακάτω:

- εξόδων, για τις περιπτώσεις πληρωμής προμηθευτών
- πληρωμών, για τις περιπτώσεις πιστώσεων απευθείας στον δικαιούχο χρηματοδότησης.

iii) Δήλωση, με την οποία ο Δικαιούχος βεβαιώνει αποδοχή με ηλεκτρονικό τρόπο κατά την είσοδο του στην πλατφόρμα, η οποία και επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν.1599/1986 όσων αναφέρονται στο Παράρτημα 5 το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσης, και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα κάτωθι:

- ότι έχει ενημερωθεί για τους όρους του προγράμματος χρηματοδότησης του άρθρου 58 του ν. 4915/2022 (Α' 63), όπως αυτό εξειδικεύεται στο άρθρο 59 του ν. 4949/2022 (Α' 126), καθώς και για την κείμενη νομοθεσία αναφορικά με την επιστροφή αδιάθετων ποσών, στις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος, καθώς και των τυχόν δημιουργούμενων, από την παραμονή των πιστώσεων στον άνω ειδικό δεσμευμένο καταπιστευτικό λογαριασμό, τόκων στο Ελληνικό Δημόσιο, χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου/ωφελούμενου, καθώς και για την ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με τα στοιχεία του ειδικού λογαριασμού (IBAN, δικαιούχος), την κίνηση του ανωτέρω ειδικού δεσμευμένου λογαριασμού, την ύπαρξη τυχόν υπολοίπων καθώς και τυχόν κινήσεις και εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από αυτόν,
- ότι έχει λάβει γνώση των δηλώσεων και αποποίησης ευθυνών του πιστωτικού ιδρύματος έναντι του δικαιούχου/ πελάτη η οποία θα πρέπει να υποβάλλεται ταυτόχρονα με το αίτημα ανοίγματος του λογαριασμού.

Η πίστωση του καταπιστευτικού λογαριασμού υλοποιείται από την Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας επί τη βάση του εκάστοτε οριστικού καταλόγου δικαιούχων και μετά την έκδοση απόφασης ένταξης. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως υπόλογος διαχειριστής, μεταφέρει το συνολικό ποσό από το λογαριασμό του έργου της οικείας ΣΑΤΑ, με ηλεκτρονική πληρωμή (eps) σε ενδιάμεσο λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδας. Στη συνέχεια με χρέωση του ενδιάμεσου λογαριασμού μεταφέρονται τα ποσά μέσω της ΔΙΑΣ ΑΕ προς του αναλυτικούς τραπεζικούς ειδικούς δεσμευμένους λογαριασμούς (ΕΔΛ) των δικαιούχων.

Πριν το αίτημα αποδέσμευσης, ο δικαιούχος οφείλει να υποβάλει την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου (Παράρτημα 7). Κατά την υποβολή της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας εφαρμόζεται έλεγχος ότι η επιφάνεια κυρίων χώρων της ΗΤΚ είναι μεγαλύτερη ή ίση από το μέγεθος της

ωφέλιμης επιφάνειας, όπως αυτή καταγράφηκε κατά την πρώτη επιθεώρηση, με αποδεκτή απόκλιση μετρήσεων έως 2%. Στην περίπτωση που η απόκλιση είναι μεγαλύτερη του αποδεκτού, το επενδυτικό σχέδιο απεντάσσεται. Για την αποδέσμευση των χρηματικών ποσών κατά το στάδιο της αποπληρωμής, ο δικαιούχος καταχωρεί τα απαραίτητα δικαιολογητικά που σχετίζονται με τις δαπάνες του έργου (Παράρτημα 6) και υποβάλλει Αίτημα Επαλήθευσης Πιστοποίησης Δαπανών.

Ο Δικαιούχος δύναται να αποδεσμεύει σταδιακά ποσό από τον ειδικό λογαριασμό σύμφωνα με τα παρακάτω στάδια:

A) Προκαταβολή

Καταβάλλεται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος από πλευράς δικαιούχου και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης. Στην περίπτωση αυτή, οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο αναφοράς της ΕΕ που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (άρθρο 7 παρ. 3 ΓΑΚ).

B) Αποπληρωμή

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου καθώς και η αναλογούσα αυτού δημόσια χρηματοδότηση.

Μετά την οριστικοποίηση του καταβαλλόμενου ποσού σε όλες τις περιπτώσεις καταβολών (προκαταβολή και τελικές), ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης καλεί τον Δικαιούχο να προσκομίσει ηλεκτρονικά τα δικαιολογητικά πληρωμής και υποβάλλει αίτημα κατανομής, χρηματοδότησης και εκταμίευσης προς την ΓΔΟΥ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Για την καταβολή επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος. Το αίτημα συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα του Παραρτήματος 7 «Δικαιολογητικά Καταβολής Επιχορήγησης».

Το ποσό αποπληρωμής καταβάλλεται μετά την επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου, την αποτίμηση επίτευξης του ενεργειακού στόχου και την έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας περί της ολοκλήρωσης του έργου, κατόπιν εισήγησης του Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης, με την προϋπόθεση να έχει εκδοθεί η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης βάσει των προβλεπόμενων στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΤΑΑ καθώς και υπό την προϋπόθεση της πλήρωσης των πρόσθετων όρων του Ταμείου Ανάκαμψης.

1.11 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1.11.1. Τροποποιήσεις Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου

Επιτρέπονται τροποποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, υπό την προϋπόθεση ότι με την τροποποίηση δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα και εξακολουθούν να πληρούνται οι όροι του ΓΑΚ και του Κανονισμού de Minimis, κατά περίπτωση. Ειδικότερα, ο Δικαιούχος μπορεί να τροποποιήσει τον συνδυασμό παρεμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι με το νέο συνδυασμό παρεμβάσεων επιτυγχάνονται οι επιμέρους στόχοι του προγράμματος (π.χ. ο ελάχιστος ενεργειακός στόχος). Δεν γίνεται δεκτό αίτημα τροποποίησης το οποίο έχει ως συνέπεια την αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων αλλά και του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού.

1.11.2. Τροποποιήσεις Ήσσονος Σημασίας

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως:

- Αλλαγή υπεύθυνου έργου.
- Αλλαγή νόμιμου εκπροσώπου.
- Μεταβολή επωνυμίας ή/ και νομικής μορφής της επιχείρησης.
- Μεταβολή εταιρικής/ μετοχικής σύνθεσης.
- Αλλαγή προμηθευτή. Διευκρινίζεται ότι η αλλαγή προμηθευτή η οποία δεν συνοδεύεται από οποιαδήποτε άλλη μεταβολή του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της εκάστοτε δαπάνης, δεν συνιστά αιτία τροποποίησης, ενσωματώνεται στο αίτημα επαλήθευσης/πιστοποίησης και εξετάζεται απευθείας με αυτό.

Διευκρινίζεται ότι τέτοιες αλλαγές μπορούν να ενσωματώνονται στο αίτημα επαλήθευσης/πιστοποίησης και να εξετάζονται απευθείας από τον Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης.

1.12 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Για την ολοκλήρωση του ΕΣ απαιτείται η αποτίμηση του ενεργειακού στόχου, ο οποίος έχει τεθεί κατά την υποβολή της πρότασης και αποτέλεσε το αντικείμενο αξιολόγησης του ΕΣ.

Η αποτίμηση του ΕΝΣ πραγματοποιείται μέσω δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης, και την έκδοση του νέου Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης για την αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.4122/2013.

Η ολοκλήρωση του έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η επαλήθευση - πιστοποίηση ολοκλήρωσης) γίνεται από το Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης.

Το Αίτημα Τελικής Πληρωμής, υποβάλλεται έως και εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του ΕΣ και σε κάθε περίπτωση πριν την ολοκλήρωση της Δράσης. Σε περίπτωση που απαιτηθεί ανάκληση της Απόφασης υπαγωγής, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μεριμνά για την έκδοση της σχετικής απόφασης.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο.
- Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν οικονομικό αντικείμενο να είναι μεγαλύτερο ή ίσο του ελάχιστου προβλεπόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.
- Η ύπαρξη άδειας λειτουργίας εν ισχύ, που να περιλαμβάνει την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης, δραστηριότητα.
- Η ύπαρξη υποδομών διευκόλυνσης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ, βεβαιωμένη αρμοδίως από μηχανικό.
- Η επίτευξη του ΕΝΣ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.6.2 «Αποτίμηση Ενεργειακού Στόχου» του παρόντος οδηγού.
- Ο καθορισμός της τελικά δικαιούμενης επιχορήγησης.

Επισημαίνονται τα εξής:

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς Δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του, συμπεριλαμβανομένου

ενδεχόμενου ενεργειακού ελέγχου.

2. Ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.

Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των ως άνω προϋποθέσεων, ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης προχωρεί στην λήψη των απαιτούμενων, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

Η ολοκλήρωση του έργου πραγματοποιείται έπειτα από διοικητικό έλεγχο και σύνταξη της Έκθεσης Ελέγχου επαλήθευσης. Με βάση τα αποτελέσματα της οριστικής Έκθεσης Ελέγχου επί του Αιτήματος Τελικής Πληρωμής, αλλά και προηγούμενων Εκθέσεων Πιστοποίησης για τη δυναμική προκαταβολή, συντάσσεται από το Φορέα υλοποίησης και διαχείρισης η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης, η οποία εκδίδεται μέσω του ΠΣΥΠΕΝ και η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την εκταμίευση του υπολειπόμενου ποσού προς τον δικαιούχο, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικότερα προβλεπόμενα από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΤΑΑ.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της Πράξης),
- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου του Δικαιούχου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής της πορκαταβολής καθώς και του τελικού Αιτήματος,
- βεβαιώνεται η επίτευξη του ενεργειακού στόχου,
- ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό,
- καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης,
- βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο ή η αίτηση στον αρμόδιο φορέα,
- διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τίθενται στην απόφαση υπαγωγής Χρηματοδότησης, και ειδικότερα η τήρηση των υποχρεώσεων δημοσιότητας, προσβασιμότητας των ΑμεΑ και υποβολής των απαιτούμενων στοιχείων,
- διαπιστώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί,
- καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην απόφαση υπαγωγής.

Ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στο δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης. Το αρχείο θα τηρείται ηλεκτρονικά.

Σε περίπτωση επιβολής Δημοσιονομικών Διορθώσεων εφαρμόζονται τα καθοριζόμενα στο άρθρο 3, παρ. 1 της Υπουργικής Απόφασης 119126 ΕΞ 2021/28-9-2021 (ΦΕΚ Β'/4498) "Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας" και στο άρθρο τρίτο του ν.4822/2021 (ΦΕΚ Α'/135).

1.13 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (Α)

Οι Δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Ο Δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου, υποχρεούται στην υποβολή μέσω του www.oreinaxenodochia.gov.gr κάθε στοιχείου που αφορά στην πρόοδο υλοποίησης.

Ο Δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να διασφαλίζει τημ ορθή και κατά το νόμο εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), με σκοπό ιδίως την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση τους, να τηρούνται οι διατάξεις της ΚΥΑ υπ' αρ. 36259/1757/Ε103/2010 (Β' 1312) και του ν. 4819/2021 όπως ισχύουν. Για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της ΚΥΑ υπ' αρ. 23615/651/Ε.103/2014 (Β' 1184), όπως ισχύει. Επισημαίνεται ότι η διαχείριση του συνόλου των ανωτέρω υλικών πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη και την απαίτηση περί συμμόρφωσης με την αρχή της «Μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης υπαγωγής συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης, μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης, με βάση το επιτόκιο ανάκτησης που ορίζει η ΕΕ, επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Επισημαίνεται ότι κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο Δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στο Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Επιπλέον, ο Δικαιούχος οφείλει να ενημερώνει άμεσα για:

- οποιαδήποτε μεταβολή προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου του που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του,
- οποιαδήποτε πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου του.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης και των λοιπών ελεγκτικών αρχών, ενδέχεται να οδηγήσει στην απένταξη του Δικαιούχου από το Πρόγραμμα με απαίτηση έντοκης επιστροφής της ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

Κατά το διάστημα υλοποίησης του έργου τους και για δέκα (10) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησης, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία προς το Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης σχετικά με το έργο τους, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων. Επίσης, ο Δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση των δράσεων στην οποία συμμετείχαν και χρηματοδοτήθηκαν.

Η ενισχυθείσα επιχείρηση οφείλει να λειτουργεί πραγματικά κατά το διάστημα υλοποίησης

(ηλεκτροδότηση ακινήτου, τεχνικά συστήματα (θέρμανση- ψύξη, ZNX), μισθωτήριο συμβόλαιο σε ισχύ και παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών). Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια υλοποίησης, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και ανακτάται η αχρεωστήτως καταβληθείσα χρηματοδότηση.

Η ενισχυθείσα επιχείρηση οφείλει επίσης να λειτουργεί πραγματικά για όσα έτη απαιτούνται για την απόσβεση της επένδυσης μετά την τελική πληρωμή/ αποπληρωμή του έργου (ηλεκτροδότηση ακινήτου, τεχνικά συστήματα (θέρμανση-ψύξη, ZNX), μισθωτήριο συμβόλαιο σε ισχύ και παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί μη τήρηση των όρων της Πρόσκλησης, επιστρέφεται το συνολικό ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης από την ημερομηνία καταβολής και έως την επιστροφή της, με βάση το επιτόκιο ανάκτησης της ΕΕ, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/06).

Επιπλέον, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν τα δεδομένα φυσικού αντικείμενου. Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που ορίζονται στο Παράρτημα 6 οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης υπαγωγής.

Τα εν λόγω δεδομένα καταχωρούνται στο www.oreinaxenodochia.gov.gr, στο οποίο έχουν πρόσβαση οι δικαιούχοι της δράσης (οι δικαιούχοι χρηματοδότησης). Τα δεδομένα των συμμετεχόντων/ δικαιούχων που συλλέγονται και καταχωρούνται στο ηλεκτρονικό σύστημα είναι αυτά που περιλαμβάνονται στο «Απογραφικό Δελτίο Ωφελούμενου κατά την είσοδο στην πράξη» και το «Απογραφικό Δελτίο Ωφελούμενου κατά την έξοδο από την πράξη».

Ως ημέρα εισόδου για τον δικαιούχο της πράξης ορίζεται η απόφαση υπαγωγής της πράξης. Ως ημέρα εξόδου για τον δικαιούχο ορίζεται η ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης.

Το ηλεκτρονικό σύστημα στο οποίο καταχωρούνται τα δεδομένα των συμμετεχόντων/ δικαιούχων, έχει τη δυνατότητα επεξεργασίας, αποθήκευσης και διαβίβασής τους στο ΟΠΣ.

1.14 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (B)

Οι δικαιούχοι των οποίων επενδύσεις υπάγονται στην παρούσα δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και για όσα έτη απαιτούνται ώστε να αποσβεστεί λογιστικά η επένδυση, θα πρέπει να τηρούν τις παρακάτω ειδικότερες υποχρεώσεις, με κύρωση την υποχρέωση επιστροφής της συνεισφοράς, πλέον τόκων και μέχρι πλήρους εξοφλήσεως:

- Να υλοποιούν την επένδυση σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην εγκριτική απόφαση ενίσχυσης, όπως ισχύει κάθε φορά.
- Να μην διακόπτουν την επένδυση, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας (στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση του Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης).
- Να μην διακόπτουν την δραστηριότητα ή/και να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.
- Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί.
- Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνο μετά από έγκριση του Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης.
- Να τηρούν την αρχή της αποφυγής διπλής χρηματοδότησης
- Να πραγματοποιούν το σύνολο των ενεργειών μέσω του ΠΣΥΠΕΝ διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν.

- Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται.
- Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται.
- Για τον έλεγχο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στο Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης όλα τα σχετικά έγγραφα όταν ζητηθούν εγγράφως από αυτόν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών, επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.
- Η ενισχυθείσα επιχείρηση οφείλει να λειτουργεί πραγματικά για όσο χρόνο διαρκεί η απόσβεση των επιδοτούμενων παγίων και εργασιών που έγιναν στο πλαίσιο της ενίσχυσης.
- Κατά την υλοποίηση μιας πράξης, σύμφωνα με τον Οδηγό Επικοινωνίας για τις δράσεις και τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) Ελλάδα 2.0, ο Δικαιούχος ενημερώνει το κοινό σχετικά με τη στήριξη που έχει λάβει από το Ταμείο:
 - i. αναρτώντας στο διαδικτυακό τόπο του, εάν υπάρχει, σύντομη περιγραφή της πράξης, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση για την υλοποίηση του έργου.
 - ii. τοποθετώντας τουλάχιστον μία αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με το έργο (ελάχιστο μέγεθος Α3), που να αναφέρει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση για την υλοποίηση του έργου, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο.

Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από την επιχείρηση σε ειδική μερίδα, καθώς και από το Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης, καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για δέκα (10) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης και τίθενται στη διάθεση των αρμόδιων οργάνων του Δημοσίου, του Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος, και τούτο ανεξαρτήτως αν από διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας ορίζεται άλλως.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα τηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους, οι Δικαιούχοι οφείλουν:

1. να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία σε όλες τις Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της ΕΕ,
2. να παρέχουν στον Φορέα Υλοποίησης ή/και στον ελεγκτές ή/ και στην ομάδα ελέγχου ή/και σε άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό του, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης της επένδυσης, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων,
3. να διατηρούν στην περιοχή παρέμβασης εγκατάσταση ή υποκατάστημα.

1.15 ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων επί τριετία από τη τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης. Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάσει δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με την τήρηση των υποχρεώσεων των δικαιούχων και με βάση τα υποβληθέντα από το δικαιούχο δικαιολογητικά που επιτρέπουν την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων. Για τη διοικητική επαλήθευση ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει τα δικαιολογητικά, τα οποία θα ζητηθούν, εγγράφως.

Επίσης, είναι δυνατή η διενέργεια και επιτόπιων επαληθεύσεων εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης. Η συχνότητα και το πεδίο κάλυψης των επιτόπιων επαληθεύσεων είναι οπωσδήποτε ανάλογα προς το ποσό της δημόσιας στήριξης και προς το επίπεδο κινδύνου που εντοπίζεται κατά τις εν λόγω επαληθεύσεις και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα, συμπεράσματα, συστάσεις και τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργεί η αρχή ελέγχου για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου συνολικά. Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση, πέραν του Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης, και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.16 ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων, εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες από τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης – υπαγωγής και την παρούσα Πρόσκληση κυρώσεις. Σε περίπτωση παράβασης των όρων του ΓΑΚ, η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της.

Αναφορικά με την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης συντάσσει ετήσιο πρόγραμμα επαληθεύσεων και ενημερώνει τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από το Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στο Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης εγγράφως τις αντιρρήσεις του εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από το Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

1.19 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζεται στην Απόφαση Πρόσκλησης. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει μέσω της πλατφόρμας <https://oreinaxenodochia.gov.gr>.
2. Η Πρόσκληση της Δράσης θα αναρτηθεί στη Διαύγεια, και στην ιστοσελίδα της ΕΥΣΤΑ ([Ελλάδα 2.0 - Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας](#)). Για τη διασφάλιση της υποχρέωσης διαφάνειας σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, αναρτώνται με ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης σε δημόσια προσβάσιμο διαδικτυακό ιστότοπο συνοπτικές πληροφορίες για χορηγηθείσες μεμονωμένες κρατικές ενισχύσεις. Οι πληροφορίες που δημοσιεύονται περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την επωνυμία και τον ΑΦΜ του δικαιούχου, το ποσό ενίσχυσης και το μέσο ενίσχυσης, καθώς και όποιο άλλο στοιχείο προβλέπει ο ΓΑΚ. Η συναίνεση του δικαιούχου για την εν λόγω δημοσίευση τεκμαίρεται με τη λήψη της ενίσχυσης.
3. Για κάθε μεμονωμένη ενίσχυση άνω των 100.000 ευρώ, ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης μεριμνά για τη συμπλήρωση και αποστολή στη ΓΔΟΥ του ΥΠΕΝ των προβλεπόμενων στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού 651/2014/ΕΕ στοιχείων εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης προς ανάρτηση στην εφαρμογή Transparency Award Module (TAM) της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 9 του εν λόγω Κανονισμού. Οι πληροφορίες που δημοσιεύονται στο σύστημα διαφάνειας για τις χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις (TAM) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή σε εμπειριστωμένο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.
4. Για την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων/ δικαιούχων λειτουργεί γραφείο ενημέρωσης και πληροφόρησης (Help Desk), από τον Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης, το οποίο απαντά σε ερωτήματα σχετικά με την υποβολή των αιτήσεων, την υπαγωγή στο Πρόγραμμα, τη διαδικασία υλοποίησης των παρεμβάσεων και τη διαδικασία πιστοποίησης και καταβολής των κινήτρων.

2. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Η Πρόσκληση συνοδεύεται από τα ακόλουθα παραρτήματα:

Παράρτημα 1: Πληροφορίες για την υποβολή, έγκριση, υλοποίηση και καταβολή της Αίτησης Συμμετοχής στο Πρόγραμμα μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του Προγράμματος

Παράρτημα 2: Λειτουργία Καταπιστευτικού Λογαριασμού (escrow account)

Παράρτημα 3: Ορισμός των ΜΜΕ όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό 651/2014

Παράρτημα 4: Ορισμός της Προβληματικής Επιχείρησης

Παράρτημα 5: Απαιτούμενα δικαιολογητικά πληρότητας

Παράρτημα 6: Κατάλογος Παραδοτέων για την Υλοποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου Ενεργειών και Επιλέξιμων Δαπανών

Παράρτημα 7: Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης

Παράρτημα 8: Υπόδειγμα υποβολής αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα

Παράρτημα 9: Δημοσιονομικές Διορθώσεις

Παράρτημα 10: Πίνακας Κυρώσεων

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής αυτών, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Σε περίπτωση που προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με την απόφαση του σημείου 51 του προοιμίου, το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι τουλάχιστον το επιτόκιο ανάκτησης που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/С 14/02). Το ανακτητέο ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης βεβαιώνεται και εισπράττεται κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε.

1.17 ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης, όπως ορίζονται στην απόφαση υπαγωγής, είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από το Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την οριστική αναγνώρισή τους από το Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης υπαγωγής της πράξης στο πρόγραμμα.

Πιο συγκεκριμένα, ανάκληση της απόφασης υπαγωγής επένδυσης μπορεί να προκύψει και μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/ εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Η διαδικασία ανάκλησης δύναται να ενεργοποιείται, εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

α) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων,

β) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου,

γ) αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του, με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης,

δ) άλλη παράβαση του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου η οποία συντελείται από τον Δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

Η αιτούμενη ενίσχυση απορρίπτεται ή, στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί, ανακτάται εξ' ολοκλήρου και εντόκως, όταν, τόσο κατά την διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου όσο και κατά τη διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων:

α) δεν πληρούνται:

αα) τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας,

ββ) άλλες υποχρεώσεις, που προβλέπονται από διατάξεις της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας, ιδίως αυτές που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις ή άλλα υποχρεωτικά πρότυπα, συνδέονται με το ενισχυόμενο Υπόεργο και επηρεάζουν λειτουργικά την επένδυση,

β) ο δικαιούχος εμποδίζει τη διενέργεια οποιουδήποτε σχετικού ελέγχου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από το δικαιούχο της ενίσχυσης σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με την κείμενη σχετική εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Το ανακτητέο ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης βεβαιώνεται και εισπράττεται κατά τον ν. 4978/2022 2022 «Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων» - Κ.Ε.Δ.Ε. (Α' 190).

Το επιτόκιο που εφαρμόζεται για την ανάκτηση της ενίσχυσης είναι το επιτόκιο ανάκτησης που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/06).

Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τροποποίησης της επένδυσης, εάν ο δικαιούχος παραβεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης ή της περιόδου τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής του δικαιούχου στο Πρόγραμμα, επιβάλλονται οι κυρώσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα 10. Για την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της παράβασης, η έκταση, καθώς και η διάρκεια της μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις ενίσχυσης.

Οι κυρώσεις του Παραρτήματος 10 δεν επιβάλλονται όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή σε σφάλμα της αρμόδιας ή άλλης αρχής και το σφάλμα αυτό δεν μπορούσε, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να εντοπιστεί από το υπόχρεο προς συμμόρφωση πρόσωπο. Επισημαίνεται ότι, όταν διαπιστώνεται μη συμμόρφωση με τους όρους του ενωσιακού δικαίου κρατικών ενισχύσεων, επιβάλλεται σε κάθε περίπτωση η κύρωση της ανάκτησης της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης, σύμφωνα με την ενότητα 1.17.

1.18 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ Ή ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης και οι αποδέκτες χρηματοδότησης μέσω της παρούσας είναι υπεύθυνοι για τις ακόλουθες τουλάχιστον ενέργειες επικοινωνίας σύμφωνα με τον Οδηγό Επικοινωνίας Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 ([greece 2.0 odigos v5](#)) και συγκεκριμένα αναγνωρίζουν ρητώς την προέλευση των εν λόγω κονδυλίων και διασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότηση ως εξής:

1. Εμφανίζουν το έμβλημα της Ένωσης και τη σχετική δήλωση χρηματοδότησης με την ένδειξη «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» στις ενέργειες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής που υλοποιούν σε οποιαδήποτε μορφή (έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική) και σε όλο το επικοινωνιακό και πληροφοριακό υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό, διαδικτυακό κ.λπ.) που παράγουν σχετικά με το έργο ή τη δράση και προορίζεται για οποιοδήποτε μέσο. Επιπλέον, σε ενέργειες που περιλαμβάνουν συγγραφή κειμένου, όπως δελτία τύπου, οδηγοί δράσεων, έντυπα πέραν της εμφάνισης των εμβλημάτων γίνεται και λεκτική αναφορά στη χρηματοδότηση εντός του κειμένου.
2. Παρέχουν στον επίσημο επαγγελματικό διαδικτυακό τόπο τους, εάν υπάρχει, και στους επαγγελματικούς λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εάν υπάρχουν, σύντομη περιγραφή της/των δράσης/ων και έργου/ων που υλοποιούν, που επισημαίνει τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
3. Αναρτούν σε θέση που είναι σαφώς ορατή στο κοινό τουλάχιστον μία έντυπη αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή μια ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με την δράση/έργο και αναδεικνύοντας τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
4. Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι συμβαλλόμενοι φορείς υλοποίησης διασφαλίζουν μέσω συμβατικών υποχρεώσεων ότι οι τελικοί αποδέκτες που κάνουν χρήση των κονδυλίων του ΤΑΑ συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται παραπάνω.

Παράρτημα 11: Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου

Παράρτημα 12: Υπόδειγμα κειμένου Υπεύθυνης Δήλωσης σχετικά με την τήρηση των όρων του Κανονισμού 651/2014

Παράρτημα 13: Πίνακας Επιχορηγήσεων

Παράρτημα 14: Υπόδειγμα κειμένου Υπεύθυνης Δήλωσης Αναδόχων για Διαχείριση Αποβλήτων Εργασιών

Παράρτημα 15: Υπόδειγμα κειμένου Υπεύθυνης Δήλωσης Πραγματικού Δικαιούχου

Παράρτημα 16: Υπόδειγμα κειμένου Υπεύθυνης Δήλωσης σχετικά με τη σώρευση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De minimis)

Παράρτημα 17: Υπόδειγμα κειμένου Υπεύθυνης Δήλωσης Ιδιοκτήτη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 - Πληροφορίες για την υποβολή, έγκριση, υλοποίηση και καταβολή της Αίτησης Συμμετοχής στο Πρόγραμμα μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας του Προγράμματος

Οι χρήστες που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα πρέπει να υποβάλουν την Αίτηση Συμμετοχής τους στην ψηφιακή πλατφόρμα του Προγράμματος ακολουθώντας συγκεκριμένα βήματα.

Για την υποβολή και έγκριση Αίτησης Συμμετοχής στο πρόγραμμα απαιτείται:

- 1) Η σύνδεση του χρήστη στην πλατφόρμα κάνοντας χρήση διαπιστευτηρίων της επιχείρησης (Χρήστης, Κωδικός) του TaxisNet, για την οποία υποβάλει Αίτηση Συμμετοχής.
- 2) Η συμπλήρωση των απαραίτητων στοιχείων και η υποβολή της Αίτησης.
- 3) Η ένταξη και ο έλεγχος της Αίτησης από τον Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης και η έγκριση ή απόρριψή της.

Βήματα διαδικασίας

Σύνδεση Χρήστη:

Ο χρήστης θα συνδέεται στην πλατφόρμα κάνοντας χρήση των διαπιστευτηρίων της επιχείρησης (Χρήστης, Κωδικός) του TaxisNet.

Υποβολή Αίτησης Συμμετοχής:

Ο χρήστης για να ολοκληρώσει την υποβολή της Αίτησης Συμμετοχής θα πρέπει να συμπληρώσει στην πλατφόρμα τα ακόλουθα στοιχεία:

- 1) Τα βασικά στοιχεία επιχείρησης.
- 2) Τα στοιχεία ταυτότητας εκπροσώπων.
- 3) Τα στοιχεία εταιρικής σύνθεσης.
- 4) Τα στοιχεία του τόπου εκτέλεσης υλοποίησης των δαπανών.
- 5) Τις επιλέξιμες δαπάνες που εκτιμά ότι θα υλοποιήσει.
- 6) Τους όρους και τις προϋποθέσεις.

Ο χρήστης υποβάλει τα παραπάνω στοιχεία μέσω συμπλήρωσης των αντίστοιχων φορμών ή/και προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών, συμπεριλαμβανομένων των υπεύθυνων δηλώσεων των Παραρτημάτων.

Να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια ελέγχου της αίτησης συμμετοχής διενεργείται, πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, αυτόματα από την πλατφόρμα, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων (Sorefsis.gr), έλεγχος σώρευσης έτσι ώστε εντοπιστούν τυχόν κρατικές ενισχύσεις που έχει λάβει η επιχείρηση.

Ένταξη και Έλεγχος Αίτησης Συμμετοχής

Κάθε αίτηση ελέγχεται από τον Φορέα Υλοποίησης και Διαχείρισης με βάση τα στοιχεία που έχουν δηλωθεί στην ψηφιακή πλατφόρμα.

Το αποτέλεσμα του ελέγχου (Έγκριση ή Απόρριψη) καταγράφεται στην Ψηφιακή Πλατφόρμα και κοινοποιείται ηλεκτρονικά στον χρήστη που υπέβαλε την Αίτηση Συμμετοχής.

Τυχόν απόρριψη μίας αίτησης που οφείλεται σε έλλειψη ή λάθος του υποβάλλοντος δεν αποτρέπει την επανυποβολή της. Μετά την απόρριψη μιας αίτησης ο αιτών έχει τη δυνατότητα να προβεί σε νέα υποβολή.

Μετά την υποβολή του 1ου Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ), και την υλοποίηση της παρέμβασης, ο χρήστης πρέπει να υποβάλει στην πλατφόρμα και τα διακριτά παραστατικά των επιλέξιμων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν (προμήθειας επιλέξιμου εξοπλισμού, υπηρεσιών εγκατάστασης και έκδοσης ΠΕΑ), και το 2ο Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ). Τέλος, ο χρήστης υποβάλλει Αίτημα Επαλήθευσης- Πιστοποίησης Δαπανών, έτσι ώστε να γίνει σχετικός έλεγχος μέσω του οποίου θα τεκμηριωθεί η επίτευξη του ενεργειακού στόχου.

Σε περίπτωση μη επιτρεπτής απόκλισης από τον ενεργειακό στόχο, εκδίδεται απόφαση ανάκλησης της απόφασης υπαγωγής (Απόφαση Απένταξης) από το Πρόγραμμα και ανάκτησης κάθε τυχόν ήδη χορηγηθείσας δόσης ή προκαταβολής, εντόκως από την ημερομηνία καταβολής της σύμφωνα με το προεξοφλητικό επιτόκιο της Ε. Επιτροπής. Σε περίπτωση επίτευξης του ενεργειακού στόχου, εκκινεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - Λειτουργία Καταπιστευτικού Λογαριασμού (escrow account)

Ορισμοί

- Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.): Το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα μέσω του οποίου διενεργείται κατά τα ορισθέντα κατωτέρω η διαδικασία ανοίγματος ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού σε πιστωτικό ίδρυμα και η διαδικασία αποδέσμευσης των εκάστοτε ποσών προς το Δικαιούχο.
- Δικαιούχοι χρηματοδότησης: τα νομικά πρόσωπα, όπως ορίζονται στο άρθρο 1.3 της παρούσας.
- Ειδικός δεσμευμένος καταπιστευτικός λογαριασμός: ο λογαριασμός του άρθρου 58 του ν.4915/2022 (Α'63) τον οποίο ο δικαιούχος οφείλει να ανοίξει σε λογαριασμό που ήδη τηρεί σε πιστωτικό ίδρυμα, προκειμένου να του καταβληθεί η χρηματοδότηση δυνάμει της εκάστοτε Απόφασης υπαγωγής . Το κόστος ανοίγματος του δεσμευμένου λογαριασμού βαρύνει το δικαιούχο.
- Ποσό εγκεκριμένης επιδότησης: το ποσό που δικαιούνται οι δικαιούχοι χρηματοδότησης σύμφωνα και με την σχετική απόφαση υπαγωγής τους.

Διαδικασία ανοίγματος ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού

Οι δικαιούχοι χρηματοδότησης εισέρχονται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, κατόπιν αυθεντικοποίησης μέσω Taxisnet, και υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα χρηματοδότησης, στο πλαίσιο της οποίας ζητούνται τα ακόλουθα:

- 1) Επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος για την δημιουργία/ διαχείριση του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού,
- 2) δήλωση τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) που ήδη τηρεί ο εκάστοτε δικαιούχος στο πιστωτικό ίδρυμα της επιλογής του, για την διαχείριση πληρωμών, όπως ενδεικτικά των παρακάτω:
 - εξόδων, για τις περιπτώσεις πληρωμής προμηθευτών
 - πληρωμών, για τις περιπτώσεις πιστώσεων απευθείας στην δικαιούχο χρηματοδότησης
- 3) δήλωση, με την οποία ο εκάστοτε Δικαιούχος βεβαιώνει αποδοχή με ηλεκτρονικό τρόπο κατά την είσοδο του στην πλατφόρμα, η οποία και επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν.1599/1986 όσων αναφέρονται στο Παράρτημα το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσης, και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα κάτωθι:
 - ότι έχει ενημερωθεί για τους όρους του προγράμματος χρηματοδότησης του άρθρου 58 του ν. 4915/2022 (Α' 63), όπως αυτό εξειδικεύεται στο άρθρο 59 του ν. 4949/2022 (Α' 126), καθώς και για την κείμενη νομοθεσία αναφορικά με την επιστροφή αδιάθετων ποσών, στις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος, καθώς και των τυχόν δημιουργούμενων, από την παραμονή των πιστώσεων στον άνω ειδικό δεσμευμένο καταπιστευτικό λογαριασμό, τόκων στο Ελληνικό Δημόσιο, χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου/ ωφελούμενου, καθώς και για την ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με τα στοιχεία του ειδικού λογαριασμού (IBAN, δικαιούχος), την κίνηση του ανωτέρω ειδικού δεσμευμένου λογαριασμού, την ύπαρξη τυχόν υπολοίπων καθώς και τυχόν κινήσεις και εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από αυτόν,
 - έχει λάβει γνώση των δηλώσεων και αποποίησης ευθυνών του πιστωτικού ιδρύματος έναντι του δικαιούχου/ πελάτη η οποία θα πρέπει να υποβάλλεται ταυτόχρονα με το αίτημα

ανοίγματος του λογαριασμού.

Χρηματοδότηση - Πίστωση λογαριασμού- Αποδέσμευση ποσών - Διαδικασία πληρωμών

Το έργο/ δράση εντάσσεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Συλλογική Απόφαση (ΣΑΤΑ) και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η χρηματοδότηση του έργου/ δράσης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Η πίστωση του καταπιστευτικού λογαριασμού υλοποιείται από τη ΓΔΟΥ του ΥΠΕΝ, επί τη βάση του οριστικού καταλόγου δικαιούχων και μετά την υποβολή του 1ου ΠΕΑ. Η ΓΔΟΥ του ΥΠΕΝ, ως υπόλογος διαχειριστής, μεταφέρει από το λογαριασμό του έργου της οικείας ΣΑΤΑ, με ηλεκτρονική πληρωμή (eps) σε ενδιάμεσο λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδας. Στη συνέχεια μεταφέρονται τα ποσά μέσω της ΔΙΑΣ ΑΕ προς τους αναλυτικούς τραπεζικούς ειδικούς δεσμευμένους λογαριασμούς (ΕΔΛ) των δικαιούχων **μετά την υποβολή του πρώτου ΠΕΑ, καθώς και της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου.**

Για την αποδέσμευση των χρηματικών ποσών, ο εκάστοτε δικαιούχος ανεβάζει στο Ο.Π.Σ. τα απαραίτητα δικαιολογητικά που σχετίζονται με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και καταχωρεί Αίτημα Εππαλήθευσης- Πιστοποίησης Δαπανών (ενάριθμος ΠΔΕ).

Εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος, ελέγχεται η επιλεξιμότητα των σχετικών δαπανών με διοικητικό έλεγχο.

Για την αποδέσμευση του αιτούμενου ποσού προς εξόφληση, εκδίδεται Σύμφωνη Γνώμη εκ μέρους της ΔΕΠΕΑ (εμπεριέχει και την «κατάσταση δικαιούχων αποδέσμευσης ποσών» σε ηλεκτρονική μορφή, η οποία αποτελείται από τον οριστικό κατάλογο δικαιούχων).

Μετά την αποδέσμευση των ποσών, πραγματοποιείται ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων με την δοθείσα ενίσχυση.

Διαδικασία παρακολούθησης του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού

Προς το σκοπό της ορθής παρακολούθησης της υλοποίησης του προγράμματος χρηματοδότησης, η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει μηνιαία ενημέρωση από το πιστωτικό ίδρυμα αναφορικά με τις κινήσεις του λογαριασμού, τυχόν τόκους που έχουν δημιουργηθεί καθώς και τυχόν υπόλοιπά του.

Διαδικασία κλεισίματος λογαριασμού και επιστροφής ποσών και τόκων στο Ελληνικό Δημόσιο

Ο λογαριασμός του δικαιούχου χρηματοδότησης κλείνει με αίτημα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως φορέα χρηματοδότησης προς το πιστωτικό ίδρυμα. Τυχόν αδιάθετα ποσά στον ειδικό δεσμευμένο καταπιστευτικό λογαριασμό επιστρέφονται στο ελληνικό Δημόσιο με εντολή της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.

Ακατάσχετος λογαριασμός

Οι πληρωμές προς τους δικαιούχους δεν κατάσχονται και ο ανωτέρω λογαριασμός είναι ακατάσχετος έναντι όλων των δανειστών του Δικαιούχου, για χρέη και οφειλές του από κάθε αιτία. Επί του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού της παρούσας, δεν ισχύουν οι διατάξεις περί επαγγελματικού και τραπεζικού απορρήτου, συμπεριλαμβανομένου του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 - ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΜΕ

όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό 651/2014

Άρθρο 1 Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζονται τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών

1. "Ανεξάρτητη επιχείρηση" είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. "Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις" είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου ("business angels") και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει 1250000 ευρώ.

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατομμύρια ευρώ και λιγότερο από 5000 κατοίκους.

3. "Συνδεδεμένες επιχειρήσεις" είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά θεωρείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ, εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθορισθεί ποιος το κατέχει εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25

% ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περιόδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.
2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.
3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

- α) οι μισθωτοί,
- β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιούνται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
- δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.
2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή -εφόσον υπάρχουν- τους

ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν, στα οποία προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με τις συνεργαζόμενες αυτές επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ
ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:.....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (1):

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών
στελεχών (2)

.....

.....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση

Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί παράρτημα (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

Συνδεδεμένη επιχείρηση

Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του Κανονισμού 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ. Περίοδος αναφοράς (*):

Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*). Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.
 Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. (**). σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

- Όχι
- Ναι [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση (3)]
 Υπογραφή
 Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....
 ..

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.
(τόπος),(ημερομηνία)

Υπογραφή:

- (1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
- (2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.
- (3) Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΕ 651/2014

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ**

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση (1) (βλέπε επεξηγηματικό [σημείωμα](#))

Περίοδος αναφοράς (2):

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία (2) της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β (3))			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία (2) όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων (2) όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο (4)			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΕ 651/2014.

(2) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

(3) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(4) Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς (1)], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση. Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (1):

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (2):

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία

προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης (3). Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής (4) που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής (4) που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας εταιρικής σχέσης

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

- (1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
- (2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.
- (3) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.
- (4) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (3).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

- Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].
- Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (1).

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ(*)	Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
Α.			
Β.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας

επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης
 Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:
 Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:
 Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (1):
 Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (2):

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

- (1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
- (2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.
- (3) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόπι της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (3).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 18 του άρθ.2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 651/2014

«Προβληματική Επιχείρηση»: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ιδίως στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, κάθε διαφορά από έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο·

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

- 1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και
- 2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

- ασκούμενη δραστηριότητά της (π.χ. άδεια λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας, την τυχόν κατά περίπτωση προβλεπόμενη περιβαλλοντική αδειοδότηση, κλπ.).
- 13) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση συνιστά νομική οντότητα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε, Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση, Συνεταιρισμός, Ιδρύματα και Οργανισμοί Κοινοφελούς Σκοπού Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα) ή Ατομική Επιχείρηση, και τηρεί απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία.
- 14) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- 15) Επιβεβαιώνεται ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος της Επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης κρατικής ενίσχυσης (αρχή Deggendorf).
- 16) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση δεν είναι προβληματική κατά την έννοια που δίδεται στο δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το σημείο 18 του άρθ. 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 651/2014 (βλ. Ορισμό Προβληματικής στο Παράρτημα 4 του Οδηγού Προγράμματος).
- 17) Επιβεβαιώνεται ότι δεν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, κατά τα 2 τελευταία έτη πριν την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής Αίτησης Συμμετοχής: α) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή β) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους.
- 18) Επιβεβαιώνεται ότι στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί στον Τόπο Εκτέλεσης μπορεί να τοποθετηθεί ο προτεινόμενος εξοπλισμός και να υλοποιηθεί η επένδυση συνολικά, και δεν υπάρχει περιορισμός από κανονισμούς λειτουργίας (π.χ. κανόνες μίσθωσης κ.λπ.). Όταν ο χρήστης επιλέξει το «Μισθωτής» θα βγαίνει ένας επιπλέον όρος και προϋπόθεση:
- Επιβεβαιώνεται ότι στην ενοικιαζόμενη / παραχωρούμενη εγκατάσταση όπου λαμβάνει χώρα η επένδυση, υπάρχει η συναίνεση του ιδιοκτήτη για την εκτέλεση των εργασιών και την τοποθέτηση του εξοπλισμού.
 - Επιβεβαιώνεται ότι η παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου είναι σε ισχύ για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ίσο με το χρονικό διάστημα που απαιτείται ώστε να αποσβεστεί λογιστικά η επένδυση.
- 19) Επιβεβαιώνεται ότι το/α κτίριο/α που περιλαμβάνεται/ονται στο ΕΣ διαθέτει/ουν Ηλεκτρονική Ταυτότητα. Η υποβολή της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας, θα πραγματοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση αξιολόγησης της αίτησης και πριν το αίτημα αποδέσμευσης.
- 20) Επιλογή κατά περίπτωση:
- Η αιτούσα Επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με την αιτούσα Επιχειρήσεις δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 - ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ

Για την υποβολή της αίτησης απαιτείται η αποδοχή των ακολούθων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα:

- 1) Επιβεβαιώνεται ότι η Αίτηση Χρηματοδότησης επέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του Ν. 1599/1986, ως προς την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτήν. Οποιαδήποτε ψευδή αναφορά ή αναντιστοιχία με τα πραγματικά στοιχεία, πέραν των οικονομικών επιπτώσεων, ενδέχεται να επιφέρει και ποινικές κυρώσεις.
- 2) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση δραστηριοποιείται στην Ελληνική Επικράτεια με ελληνικό ΑΦΜ.
- 3) Επιβεβαιώνεται ότι η ιδιότητα της Επιχείρησης (Πολύ Μικρή, Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη) έχει υπολογισθεί σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του ΚΑΝ(ΕΚ) 651/2014, όπως αποτυπώνεται στο Παράρτημα 3 Ορισμός ΜΜΕ του Οδηγού Προγράμματος.
- 4) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση είναι ενεργή κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συμμετοχής στο Πρόγραμμα και διαθέτει άδεια λειτουργίας (ή απαλλακτικό σε περίπτωση που αυτή δεν απαιτείται).
- 5) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση έχει ιδρυθεί / συσταθεί έως την 31/12/2023.
- 6) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση υποβάλλει μόνο μία (1) Αίτηση Χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ στο πλαίσιο του παρόντος Προγράμματος.
- 7) Επιβεβαιώνεται ότι δεν υπάρχει διπλή χρηματοδότηση από άλλη πηγή.
- 8) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση έχει εκδώσει το 1ο Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ), της εγκατάστασης υλοποίησης της επένδυσης.
- 9) Επιβεβαιώνεται ότι το επενδυτικό σχέδιο εκπληρώνει τους ακόλουθους στόχους:
 - εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30%
 - μείωση εκπεμπόμενων ρύπων (CO₂) τουλάχιστον κατά 30%
 - για το/α κτίριο/α που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης, πρέπει να επιτυγχάνεται από την υλοποίηση του σχεδίου, αναβάθμιση της ενεργειακής του/ς κατηγορίας, βάσει ΠΕΑ σε υποχρεωτικά Β+ κλάση όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση, εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.4122/2013). Σε αντίθετη περίπτωση, επιβεβαιώνεται ότι γίνεται αποδεκτό πως η αίτηση θα απορριφθεί από τη διαδικασία τελικής αξιολόγησης αιτήματος ενίσχυσης.
- 10) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση δραστηριοποιείται σε επιλέξιμη δραστηριότητα. Ως επιλέξιμη δραστηριότητα για τους σκοπούς του Προγράμματος νοείται κάθε οικονομική δραστηριότητα που ασκείται στην ελεύθερη αγορά, εκτός εκείνων που αποτυπώνονται ως μη επιλέξιμες προς ενίσχυση στο πλαίσιο του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831 (de minimis) και στο πλαίσιο του Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ).
- 11) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση δεν ασκεί δραστηριότητες, οι οποίες εξαιρούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος.
- 12) Επιβεβαιώνεται ότι η Επιχείρηση λειτουργεί νόμιμα και συμμορφώνεται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία, διαθέτοντας, εφόσον της ζητηθεί, το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την

- Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που έχει λάβει ως ενιαία επιχείρηση, όπως αυτή ορίζεται στο Άρθρο 2, παρ. 2 του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από το παρόν Πρόγραμμα κατά το μέρος που στηρίζεται στον ΕΚ 2831/2023, δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ μέσα σε μία τριετία πριν από τον χρόνο χορήγησης του εννόμου δικαιώματος της ενίσχυσης.
 - Περίπτωση συγχώνευσης, εξαγοράς και διάσπασης, όπου για τον υπολογισμό της τήρησης των ορίων του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 8-9 του άρθρου 3 του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831 (de minimis).
- 21) Επιβεβαιώνεται ότι δεν έχει γίνει έναρξη εργασιών που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο πριν την οριστική υποβολή.
- 22) Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης για τις περιπτώσεις κτιρίων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕνΑΚ.

Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης Συμμετοχής

- ✓ Τελευταίο Κωδικοποιημένο Καταστατικό
- ✓ Εκτύπωση μέσω ΑΑΔΕ των ΚΑΔ της επιχείρησης
- ✓ Αναλυτικό Πιστοποιητικό Νόμιμης Εκπροσώπησης
- ✓ Ισολογισμός έτους ν-2 και ν-1 (σε περίπτωση επιχειρήσεων με βιβλία β' κατηγορίας το έντυπο Ε3)
- ✓ ΑΠΔ έτους ν-2 και ν-1
- ✓ Τίτλος ιδιοκτησίας (για ιδιόκτητο ακίνητο)
- ✓ Εκτύπωση Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων
- ✓ Μισθωτήριο συμβόλαιο μέσω ΑΑΔΕ (για την περίπτωση μίσθωσης)
- ✓ Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας,
- ✓ Βεβαίωση οφειλών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., καθώς και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό κρίνει απαραίτητο ο Φορέας Υλοποίησης.
- ✓ Σχετικό έγγραφο χαρακτηρισμού (ΦΕΚ) ν.3028/2002 (για τα παραδοσιακά-διατηρητέα κτίρια).
- ✓ Υπεύθυνη Δήλωση ΜΜΕ
- ✓ Υπεύθυνη Δήλωση σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας
- ✓ Σε περίπτωση μισθωμένου κτιρίου: Υπεύθυνη Δήλωση ιδιοκτήτη ότι αποδέχεται το σύνολο των παρεμβάσεων που εντάσσονται στο πρόγραμμα
Σε περίπτωση συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υποβάλλεται διάγραμμα σύνδεσης και για κάθε μια εξ' αυτών τα παρακάτω:
- ✓ (α) Τελευταίο Κωδικοποιημένο Καταστατικό, (β) Αποδεικτικό μετοχικής σύνθεσης (πχ πρακτικό τελευταίας Γ.Σ., μετοχολόγιο, κλπ), (γ) Ισολογισμός έτους ν-2 και ν-1 (σε περίπτωση επιχειρήσεων με βιβλία β' κατηγορίας το έντυπο Ε3), (δ) ΑΠΔ έτους ν-2 και ν-1
- ✓ Βεβαίωση (Υπεύθυνη Δήλωση) του λογιστή της επιχείρησης στην οποία να βεβαιώνεται ότι η επιχείρηση δεν είναι προβληματική

παραθέτοντας τους σχετικούς δείκτες σύμφωνα με το σημείο 18 του αρ. 2 του ΓΑΚ

✓ Πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης σε σχέση με την αρχική ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας και την εκτιμώμενη βελτίωση – αρ. 38α παρ. 6 ΓΑΚ

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6 - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ**

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τα παραδοτέα σε κάθε Κατηγορία Δαπανών για το Φυσικό Αντικείμενο, έχουν ως ακολούθως:

1. Δαπάνες κτιριακών επεμβάσεων

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Τιμολόγια, Δελτία αποστολής (και στις περιπτώσεις αυτεπιστασίας), ΤΠΥ, κλπ. σχετικά παραστατικά	☐	☐
2	Άδεια δόμησης ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας ή όποια άλλη μορφή έγκρισης εργασιών απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις ή βεβαίωση απαλλαγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή τακτοποίηση/νομιμοποίηση χώρου εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση. Για τη διοικητική επαλήθευση αρκεί να προσκομιστούν οι σχετικές αιτήσεις/βεβαιώσεις περί υποβολής αίτησης έκδοσης κάποιου εκ των ανωτέρω εγγράφων	☐	☐
3	Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας και μεταγραφή αυτού στο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολόγιο. Σε περίπτωση που οι κτιριακές επεμβάσεις υλοποιηθούν σε μη ιδιόκτητο χώρο τότε πρέπει να προσκομιστεί μισθωτήριο συμβόλαιο ή σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης διάρκειας τουλάχιστον ίσης με το χρονικό διάστημα που απαιτείται ώστε να αποσβεστεί λογιστικά η επένδυση. Τα ανωτέρω συμβόλαια μίσθωσης πρέπει να έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.	☐	☐
4	Συμβάσεις θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ για τις κτιριακές επεμβάσεις που έλαβαν χώρα, εφόσον αυτές συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία		☐
5	Τεχνική έκθεση με περιγραφή των εργασιών, επιμετρήσεις και ανάλυση κόστους εργασιών του προμηθευτή ή βεβαίωση καλής εκτέλεσης εργασιών από μηχανικό με σχετική αρμοδιότητα, εφόσον αυτές κριθούν απαραίτητες κατά την επαλήθευση		☐
6	Φωτογραφίες		☐

2. Δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Τιμολόγια, Δελτία αποστολής, κλπ. Παραστατικά αγοράς, εγκατάστασης και μεταφοράς του εξοπλισμού	☐	☐
2	Proforma invoice (προτιμολόγιο), σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό	☐	☐
3	CMR, Packing List, Bill of Landing, Documento di Trasporto και οποιοδήποτε άλλο παραστατικό μεταφοράς απαιτείται κατά περίπτωση, ανάλογα με τον τόπο προέλευσης και τον τρόπο μεταφοράς (πχ. Οδικώς, μέσω πλοίου, κλπ.) του εξοπλισμού, σε περίπτωση προμήθειας του από το εξωτερικό	☐	☐
4	Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργιο και αμεταχείριστο, και περί μη παρακράτησης κυριότητας με αναφορά στο serial number των μηχανημάτων και του ηλεκτρολογικού εξοπλισμού		☐
5	Αντίγραφο πιστοποιητικού CE ή δήλωση συμμόρφωσης. Επιπλέον των ανωτέρω, και μόνο στις περιπτώσεις που το μηχάνημα είναι ιδιοκατασκευη από τον προμηθευτή, απαιτείται τεχνικός φάκελος και πλήρης ανάλυση κόστους		☐
6	Εξοπλισμός μέσω Σύμβασης Ενεργειακής Απόδοσης. Αντίγραφο της σύμβασης με πρόβλεψη η κυριότητα των ειδών να περιέλθει στο φορέα της επένδυσης με τη λήξη της	☐	☐
7	Φωτογραφίες		☐

3. Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ Η / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ. παραστατικά συμβουλευτικών υπηρεσιών	☐	☐
2	Θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεις	☐	☐
3	Αντίγραφα Εκθέσεων Αναφοράς Ενεργειακού Ελέγχου, Π.Ε.Α., Πιστοποιητικών ISO	☐	☐

Για το φυσικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι :

- Για όλα τα είδη των πραγματοποιούμενων δαπανών, η υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου επιβεβαιώνεται και από τις καταγεγραμμένες περιγραφές και ποσότητες στα αντίστοιχα παραστατικά (τιμολόγια πώλησης/υπηρεσιών, αποδείξεις παροχής υπηρεσιών

κλπ.) και τις προσφορές που υποβλήθηκαν. Για το λόγο αυτό, κατά την έκδοση των παραστατικών θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά τα επιμέρους στοιχεία του φυσικού αντικειμένου και οι ποσότητες που τιμολογούνται και να είναι σε συμφωνία με τον τρόπο παρουσίασης του φυσικού αντικειμένου στην αντίστοιχη απόφαση υπαγωγής και τις σχετικές προσφορές.

- Ο εξοπλισμός πρέπει, μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης, να βρίσκεται εγκατεστημένος και σε πλήρη λειτουργία και να συμβαδίζει με τα αναγραφόμενα στα αντίστοιχα παραστατικά και στην αντίστοιχη βεβαίωση του προμηθευτή για το καινούργιο, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης της κυριότητας. Επίσης, να συνάδει με το δηλούμενο προς ενίσχυση ΚΑΔ και με τη δυναμικότητα της επιχείρησης κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης.
- Για τις περιπτώσεις εξοπλισμού, να αναγράφονται στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι αντίστοιχοι κωδικοί αριθμοί σειράς (serial numbers).
- Για τις περιπτώσεις λογισμικού-εφαρμογών, να αναγράφονται κατά περίπτωση στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι κωδικοί αριθμοί σειράς (serial numbers) ή αδειών χρήσης (license numbers) ή κωδικοί πελάτη (customer numbers) από την αντίστοιχη βάση πελατών του κατασκευαστή.
- Τα ιδιωτικά συμφωνητικά, όταν αυτά απαιτούνται ως παραδοτέα ή όταν συντάσσονται με βούληση των αντισυμβαλλόμενων, θα πρέπει να είναι:

α) κατατεθειμένα στην αρμόδια ΔΟΥ

β) εξοφλημένα στο σύνολο τους για τις αιτηθείσες δαπάνες, πριν την πιστοποίηση των σχετικών δαπανών, ανεξαρτήτως του ισχύοντος εγκεκριμένου ποσού για αυτές. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ποσό που θα υποβληθεί για τις αιτηθείσες δαπάνες είναι μικρότερο ή μεγαλύτερο από το αναφερόμενο στο ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν υπάρχει άλλη απαίτηση από τα δύο μέρη, τότε θα προσκομίζεται λύση του ιδιωτικού συμφωνητικού ή Υ.Δ και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, στις οποίες θα αναγράφεται ότι δεν υπάρχει άλλη οικονομική ή οποιασδήποτε μορφής απαίτηση για τις εν λόγω δαπάνες.

- Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Φυσικού Αντικειμένου μπορούν να ζητήσουν οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης υπαγωγής.
- Οι Δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τα παραδοτέα όσον αφορά στο Οικονομικό Αντικείμενο, έχουν ως ακολούθως:

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣ Η / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣ Η	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης και διακίνησης ή στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας	☐	☐
2	Αποδεικτικά στοιχεία εξοφλήσεων	☐	☐
3	Αποδεικτικά στοιχεία καταβολής προκαταβολών σε προμηθευτές συνοδευόμενα από προσφορά ή ιδιωτικό συμφωνητικό με τους όρους συναλλαγής	☐	☐
4	Λογιστικές εγγραφές και καταχωρήσεις	☐	☐
5	Μητρώο Παγίων, εφόσον υπάρχει υποχρέωση τήρησης		☐

Για το οικονομικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι:

- Τα στοιχεία που θα πρέπει να τηρούνται από τους δικαιούχους των ενισχύσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα κάθε φορά ελληνική φορολογική νομοθεσία φορολογικά και λογιστικά έγγραφα κατά περίπτωση (π.χ. καρτέλες προμηθευτών, καρτέλες ταμείου, καρτέλες λογαριασμών, εξοφλητικές αποδείξεις, extrait, ΤΠΥ, ΔΑ, ΤΔΑ, παραστατικά μεταφοράς από εξωτερικό, κλπ.) για την τεκμηρίωση της ορθής υλοποίησης του Οικονομικού Αντικειμένου.
- Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης, παροχής υπηρεσιών και λοιπά παραστατικά τιμολόγησης του προμηθευτή προς την επιχείρηση.
- Είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής σε ποσοστό έως πενήντα τοις εκατό (50%) επί του εγκεκριμένου ποσού επιχορήγησης το οποίο καταβάλλεται στον Δικαιούχο ως προκαταβολή, εφόσον το επιθυμεί, χωρίς να έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες.
- Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία/ΑΦΜ του προμηθευτή, να περιγράφονται αναλυτικά όλα τα επιμέρους στοιχεία (η περιγραφή να είναι συμβατή με την ανάλυση του φυσικού αντικειμένου στην αντίστοιχη απόφαση υπαγωγής) και οι ποσότητες (ή διάρκεια υπηρεσιών). Στα παραστατικά θα πρέπει να είναι εμφανή και διαχωρίσιμα τα τμήματα των δαπανών που εμπίπτουν στο οικονομικό αντικείμενο του έργου. Επίσης, θα πρέπει να είναι εμφανείς ή να μπορούν να εξαχθούν σαφώς οι καθαρές αξίες χωρίς ΦΠΑ.
- Για όλες τις πληρωμές της επιχείρησης να υπάρχουν εξοφλητικές αποδείξεις ή έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας από τους προμηθευτές.
- Οι Δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου (να είναι σαφής και διαχωρίσιμη κάθε δαπάνη μέχρι επιπέδου Κατηγορίας Δαπανών για κάθε παραστατικό

που εκδίδεται από πλευράς προμηθευτών).

- Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Οικονομικού Αντικειμένου των δαπανών μπορούν να ζητήσουν οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης υπαγωγής.
- Οι Δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

Πέραν των παραδοτέων Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου που καθορίστηκαν στις προηγούμενες σελίδες, επισημαίνεται ότι για την ολοκλήρωση και παραλαβή ενός έργου απαιτείται να πληρούνται όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 1.12 του κυρίως σώματος του Οδηγού.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7 - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ**

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας www.aade.gr (τελευταίου διμήνου).
2. Πιστοποιητικό Μεταβολών στο ΓΕΜΗ ή άλλο Μητρώο (δεν απαιτείται το δικαιολογητικό για ατομικές επιχειρήσεις) που έχει εκδοθεί το τελευταίο δίμηνο.
3. Βεβαίωση του λογιστή της επιχείρησης στην οποία να βεβαιώνεται ότι η επιχείρηση δεν είναι προβληματική παραθέτοντας τους σχετικούς δείκτες σύμφωνα με το άρθρο 1, παρ.4 του ΓΑΚ.
4. Πιστοποιητικό Νόμιμης Εκπροσώπησης με αναφορά στα στοιχεία του νόμιμου εκπροσώπου (μόνο για τις ΑΕ)
5. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας σε ισχύ και Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) φόρων και ασφαλιστικών εισφορών.
6. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας.
7. Υπεύθυνη Δήλωση λογιστή σχετικά με το να μην είναι προβληματική η επιχείρηση σύμφωνα με το σημείο 18 του αρ. 2 του ΓΑΚ.
8. Υπεύθυνη Δήλωση νόμιμου εκπροσώπου με γνήσιο υπογραφής όπου δηλώνεται ότι δεν έχει εκχωρηθεί η επιχορήγηση, εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση.
9. Απόδειξη είσπραξης επιχορήγησης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.
10. Αποδεικτικό τραπεζικού λογαριασμού (IBAN).
11. Βεβαίωση μηχανικού για την ύπαρξη υποδομών διευκόλυνσης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ.
12. Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου
13. Υπεύθυνη Δήλωση Αναδόχων για Διαχείριση Αποβλήτων Εργασιών.
14. Υπεύθυνη Δήλωση Πραγματικών Δικαιούχων

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ****ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	<i>Κείμενο</i>
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Αγγλικά)	<i>Κείμενο</i>
ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:	<i>Κείμενο</i>
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ:	<i>Ημερομηνία DD/MM/YYYY</i>
ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	<i>Επιλογή από λίστα τιμών</i>
ΑΦΜ	<i>Αριθμητικό</i>
ΔΟΥ:	<i>Κείμενο</i>
V.A.T. (ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)	<i>Αριθμητικό</i>
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	<i>Αριθμητικό</i>
ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:	<i>Κείμενο</i>
ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:	<i>Επιλογή από λίστα τιμών</i>

ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ		
ΑΑ	Κωδικοί ΚΑΔ	Ημερομηνία Προσθήκης
	<i>Αριθμητικό</i>	<i>Ημερομηνία DD/MM/YYYY</i>

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ:	<i>Επιλογή από λίστα τιμών</i>
ΠΕΡΙΦΕΡΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:	<i>Επιλογή από λίστα τιμών</i>
ΔΗΜΟΣ:	<i>Επιλογή από λίστα τιμών</i>
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:	<i>Επιλογή από λίστα τιμών</i>
ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ:	<i>Κείμενο</i>
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ:	<i>Αριθμητικό</i>
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:	<i>Αριθμητικό</i>
Website:	<i>Κείμενο</i>
Διεύθυνση Ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της επιχείρησης	<i>Μορφή email</i>

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	
ΕΠΩΝΥΜΟ:	Κείμενο
ΟΝΟΜΑ:	Κείμενο
ΑΦΜ:	Αριθμητικό
ΔΟΥ	Κείμενο
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ:	Επιλογή από λίστα τιμών
ΠΕΡΙΦΕΡΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:	Επιλογή από λίστα τιμών
ΔΗΜΟΣ:	Επιλογή από λίστα τιμών
ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ:	Κείμενο
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ:	Αριθμητικό
ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Σταθερό)	Αριθμητικό
ΤΗΛΕΦΩΝΟ (Κινητό)	Αριθμητικό
Διεύθυνση Ηλεκτρονικού ταχυδρομείου νόμιμου εκπροσώπου	Μορφή email

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
	ΕΤΟΣ v-2	ΕΤΟΣ v -1
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΣΕ €)	Αριθμητικό	Αριθμητικό
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (ΣΕ €)	Αριθμητικό	Αριθμητικό
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΣΕ €)	Αριθμητικό	Αριθμητικό

ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ		
Αριθμός Άδειας	Τίτλος Άδειας	Δυναμικότητα
Παρατηρήσεις που αφορούν τις άδειες		
Συμπληρώνεται με τυχόν παρατηρήσεις σχετικά με την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης. Κείμενο με editor		

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Τίτλος Επένδυσης:	Κείμενο
Τίτλος Επένδυσης (Αννλικά)	Κείμενο

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	
Ημερομηνία Έναρξης	Ημερομηνία DD/MM/YYYY
Ημερομηνία Ολοκλήρωσης	Ημερομηνία DD/MM/YYYY
Τόπος Εκτέλεσης του Έργου	Κείμενο
Είδος Ενίσχυσης	Κείμενο
Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης	Κείμενο
Περιγραφή του Έργου	
Συμπληρώνεται με τυχόν παρατηρήσεις σχετικά με την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης. Κείμενο με editor	

ΔΑΠΑΝΕΣ (Οι δαπάνες καταχωρούνται συγκεντρωτικά. Η ανάλυση τους περιλαμβάνεται σε έγγραφο που θα αναρτάται)	
Συνολικός Προϋπολογισμός	Αριθμητικό
Επιλέξιμο σκέλος επεμβάσεων Π/Υ	Αριθμητικό
Επιλέξιμο σκέλος Π/Υ υποστηρικτικών υπηρεσιών	Αριθμητικό
Μη Επιλέξιμο σκέλος επεμβάσεων Π/Υ	Αριθμητικό

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ	
Εκτιμώμενη ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας βάσει ενεργειακού ελέγχου (KWh)	Αριθμητικό
Προτεινόμενη Επιχορήγηση	Επιλογή από λίστα τιμών
Επιφάνεια Κύριων Χώρων βάσει ΗΤΚ	Αριθμητικό

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ			
AA	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Κατάσταση	Επιλογή

			Αρχείου

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ	
Επιτυγχάνεται ο Ενεργειακός Στόχος (ΕΝΣ)	☐ Αποδοχή
Τηρούνται οι όροι χορήγησης κρατικών ενισχύσεων	☐ Αποδοχή
Τα υποβαλλόμενα στοιχεία είναι αληθή	☐ Αποδοχή
Τηρούνται οι χρόνοι υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών	☐ Αποδοχή

ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ

Πεδίο	Σφάλμα / Έλλειψη	Μετάβαση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 - ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας είναι η επιστροφή κάθε δαπάνης, στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης ή η επιστροφή παρανόμως καταβληθείσας δαπάνης.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία εφαρμόζεται για την ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

Σε περίπτωση επιβολής Δημοσιονομικών Διορθώσεων εφαρμόζονται τα καθοριζόμενα στο άρθρο 3, παρ. 1 της Υπουργικής Απόφασης 119126 ΕΞ 2021/28-9-2022 "Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας" (Β' 4498), στο άρθρο τρίτο του ν.4822/2021 (Α' 135), τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει, και το ν. 4978/2022 «Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων» - Κ.Ε.Δ.Ε. (Α' 190).

Περιγραφή

Η διαδικασία ενεργοποιείται, όταν η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης συνιστά και Απόφαση Ανάκτησης.

Με την έκδοση της Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης/ Ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών και προκειμένου να καταβληθούν τα σχετικά ποσά, ο αρμόδιος φορέας συμπληρώνει το Σημείωμα Κατάθεσης, το οποίο κοινοποιεί στο Δικαιούχο, μαζί με την Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/ Ανάκτησης.

Καταβολή ποσού

Εμπρόθεσμη καταβολή ποσού

Η ανάκτηση των ποσών για τα οποία έχει εκδοθεί Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/ Ανάκτησης, γίνεται μέσω της καταβολής του ποσού από το Δικαιούχο, σε οποιαδήποτε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την έγγραφη κοινοποίηση σε αυτόν, μέσω συστημένης επιστολής ή/και με απόδειξη παραλαβής, της Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης/ Ανάκτησης και του Σημειώματος Κατάθεσης που τη συνοδεύει.

Για την καταβολή του ποσού, ο Δικαιούχος οφείλει να προσκομίσει στη Δ.Ο.Υ. τόσο τη σχετική Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/ Ανάκτησης όσο και το Σημείωμα Κατάθεσης.

Η Δ.Ο.Υ. βεβαιώνει την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού στο Σημείωμα Κατάθεσης και το αποστέλλει, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, στην Υπηρεσία που εξέδωσε την Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/ Ανάκτησης. Εκτός από τη Δ.Ο.Υ., την Υπηρεσία ενημερώνει και ο υπόχρεος με την προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών.

Στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων, το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το

επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μη εμπρόθεσμη καταβολή του ποσού

Στην περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής του ποσού ή παρέλευσης της προθεσμίας των 30 ημερολογιακών ημερών χωρίς ενημέρωση από τον υπόχρεο της Υπηρεσίας που εξέδωσε την Απόφαση, η διαδικασία βεβαίωσης του χρέους ολοκληρώνεται με τη σύνταξη του Χρηματικού Καταλόγου. Η Υπηρεσία συντάσσει το Χρηματικό Κατάλογο και τον αποστέλλει στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δ.Ο.Υ. του υπόχρεου.

Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις Πράξεων κρατικών ενισχύσεων, κατά τη σύνταξη του Χρηματικού Καταλόγου, επαναπροσδιορίζονται οι τόκοι που επιβαρύνουν το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης/Ανάκτησης και του χρηματικού καταλόγου.

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης πληρωμής, το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας και τυχόν λοιπές προσαυξήσεις μετά την εκπνοή της προβλεπόμενης προθεσμίας, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 - ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
1) Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	Στην περίπτωση μη τήρησης το χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, και παρόδου προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει τους φορείς παρακολούθησης της επένδυσης για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις αναζητούνται.	
2) Διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / Διακοπή ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία της ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, ο ΦΥ & Δ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
3) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν	Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της επένδυσης και ανάκτηση των	Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε

	τυχόν καταβληθεισών ενισχύσεων .	για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της.
4) Πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης ενίσχυσης, ως εξοπλισμός αξίας.	Στην περίπτωση αυτή ανακτάται η δημόσια δαπάνη που καταβλήθηκε για την αντικατάστασή τους.	
5) Μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται		Πλήρης ανάκτηση ενίσχυσης
6) Εξόφληση τιμολογίου μετρόπο μη αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο		Ανακτάται η δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο τιμολόγιο στο σύνολό της.
7) Μη πλήρωση/ παράβαση όρων του ΓΑΚ		Πλήρης ανάκτηση ενίσχυσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11 – ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Τρόποι εξόφλησης δαπανών

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ.1079/6.4.2015) και η εξόφλησή τους να γίνεται – ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου – με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:
 1. Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
 2. Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό, Οργανισμό Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Οργανισμό Πληρωμών).
 3. Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
 4. Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
 5. Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Χρηματοπιστωτικό Οργανισμό, Οργανισμό Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Οργανισμό Πληρωμών), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν δαπάνη για την οποία πρόκειται να εκδοθεί παραστατικό καθαρής αξίας άνω των 500€, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά

Αναλυτικότερα, αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

1. Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
 - 1.1 τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης)
 - 1.2 φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, και
 - 1.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
2. Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν.3862/2010 (ήτοι Οργανισμό Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Οργανισμό Πληρωμών), από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
 - 2.1 το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής, και
 - 2.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
3. Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
 - 3.1 αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή
 - 3.2 τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης, και
 - 3.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
4. Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
 - 4.1 αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής,
 - 4.2 σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης, και
 - 4.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

5. Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:
- 5.1 έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου),
- 5.2 αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης, και
- 5.3 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
6. Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία.
- Σε κάθε περίπτωση θα υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή θα αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται:
- 6.1 αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή, και
- 6.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
7. Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται:
- 7.1 αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή, και
- 7.2 αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής. Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρή αξία έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι

εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών θα συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρίσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρίσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κ.λπ.) στο βιβλίο εσόδων εξόδων της επιχείρησης. Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων θα προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρίσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, που τηρούνται σε ξεχωριστή λογιστική μερίδα.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

1. Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα έχει πλήρως εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση/οριστικοποίηση της εκάστοτε τελικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης της επένδυσης.
2. Οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
3. Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την επένδυση στην οποία θα καταχωρίζονται τους οι σχετικές δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου.
4. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών τους επιχορηγούμενης επένδυσης.
5. Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός τους δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
6. Οι εταιρείες-προμηθευτές τους επιχείρησης για τους δαπάνες του προγράμματος θα τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό.
7. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
8. Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων τους επιχείρησης.
9. Δεν θα γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
10. Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου.

11. Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
12. Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) θα καταχωρηθούν στο μητρώο παγίων τους επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.
13. Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια, σε κάθε περίπτωση θα εκτυπώνονται.
14. Στην περίπτωση που έχει δοθεί προκαταβολή για την προμήθεια δαπάνης η οποία δεν έχει παραληφθεί, είναι δυνατή η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης, εφόσον το σχετικό αίτημα περιληφθεί (οριστικοποιηθεί) στα πρώτα 3 αιτήματα πληρωμής, υπό τον όρο ότι ο δαπάνη θα έχει εγκατασταθεί και λειτουργήσει στο αμέσως επόμενο αίτημα πληρωμής και όχι μεταγενέστερα του τελικού αιτήματος πληρωμής (ολοκλήρωση της επένδυσης). Η ενίσχυση καταβάλλεται με την προσκόμιση α) των δικαιολογητικών καταβολής και εξόφλησης της προκαταβολής σύμφωνα με τα οριζόμενα πιο πάνω για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης, και β) του προτιμολογίου ή του proforma invoice (απόκτηση από το εξωτερικό) ή του συμφωνητικού που υποβλήθηκε στην εφορία (για έργα πολιτικού μηχανικού). Σε διαφορετική περίπτωση ο Φορέας Υλοποίησης και Διαχείρισης θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος.

Για κάθε εκταμίευση απαιτούνται:

1. Φορολογική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης
2. Ασφαλιστική Ενημερότητα σε ισχύ για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο
3. Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας
4. Ειδικά για την τελική εκταμίευση του ποσού της δημόσιας δαπάνης απαιτούνται επιπλέον το σύνολο των απαιτούμενων αδειών , εφόσον απαιτήθηκαν, καθώς και η άδεια λειτουργίας της επιχείρησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12 - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 651/2014

Το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης που αναφέρεται στην παρ. 4 του άρθρου 9 της παρούσας θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

1. ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων 38/38α του Καν. (ΕΕ) 651/2014,
2. ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης παράνομης κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της ΕΕ ή του Δικαστηρίου **[άρθρο 1, παρ. 4α]**
3. ότι η επιχείρηση (αιτούσα και τυχόν συνδεδεμένες) δεν συνιστά προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 **[άρθρο 1, παρ. 4γ]**
4. ότι διατηρεί ή θα διατηρεί εγκατάσταση ή υποκατάστημα στην Ελλάδα/Περιφέρεια ΧΧ κατά την χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης **[άρθρο 1, παρ. 5α]**
5. ότι δεν έχει γίνει τεχνητός διαχωρισμός του έργου ενίσχυσης με άλλα έργα ενίσχυσης της επιχείρησης και τυχόν συνδεδεμένων επιχειρήσεων αυτής, όπως αποτυπώνονται στον πίνακα του Παραρτήματος 15 (Πίνακας σώρευσης) **[άρθρο 4, παρ. 2]**
6. ότι δεν πραγματοποιήθηκε έναρξη εργασιών που αφορούν στο έργο πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, όπως ορίζεται στην Πρόσκληση **[άρθρο 6, παρ. 1-2]**
7. ότι για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων **[άρθρο 7, παρ. 1]**
8. *[Επιλογή εκ των δύο επιλογών κατά περίπτωση:]*
ότι η αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση· ή
ότι έχει ληφθεί υπόψη το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα 15 **[άρθρο 8]**

και ότι δεν γίνεται υπέρβαση των ορίων του άρθρου 4 του Καν. (ΕΕ) 651/2014. Σε περίπτωση που μία επιχείρηση ενισχύεται για περισσότερους από έναν τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης, ότι διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο.
9. ότι, σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησης, συμφωνεί στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο **[άρθρα 9 και 12]**
10. *[ότι η ιδιότητα της Επιχείρησης έχει υπολογισθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό 651/2014, όπως αποτυπώνεται στο Παράρτημα 3]*

11. *[σε περίπτωση που δραστηριοποιείται τόσο σε τομείς που εξαιρούνται σύμφωνα με την παρούσα όσο και σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της, ότι τηρούν διακριτούς λογαριασμούς και είναι διακριτός ο διαχωρισμός μεταξύ των δραστηριοτήτων και των δαπανών εκάστης κατηγορίας, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσης] **[άρθρο 3, παρ.1]***

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13 - ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΩΝ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΕΧΕΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΕΝΝΟΜΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΛΗΨΗΣ Η ΕΧΕΙ ΑΙΤΗΘΕΙ							
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως δεδομένη επιχείρηση (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις).							
Μέτρο με το οποίο αποκτήθηκε το έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης ή έγινε αίτηση και φορέας χορήγησης ενίσχυσης	Αριθμός Υπουργικής Απόφασης υπαγωγής ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου με το οποίο τεκμηριώνεται η λήψη του έννομου δικαιώματος	Ημ/νία Υπουργικής Απόφασης υπαγωγής ή ημερομηνία λήψης του έννομου δικαιώματος ή ημερομηνία αίτησης λήψης του δικαιώματος σε περίπτωση που η ενίσχυση δεν έχει ακόμα χορηγηθεί	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση υπαγωγής ή ποσό αίτησης λήψης του δικαιώματος σε περίπτωση που η ενίσχυση δεν έχει ακόμα χορηγηθεί	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που τελικά χορηγήθηκε στην επιχείρηση (τελικά καταβληθέν ή τελικά εγκριθέν ποσό)	Καθεστώς χορήγησης ενίσχυσης	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

Ελέγχεται από την αρμόδια αρχή το σύνολο των ενισχύσεων των ανωτέρω Κανονισμών και της Ανακοίνωσης προκειμένου να εξακριβωθεί αν η νέα ενίσχυση δεν οδηγεί σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ισχύει.

Ημερομηνία:20.....

Για την επιχείρηση

Ο-Η

Νόμιμος εκπρόσωπος

(σφραγίδα επιχείρησης, στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14 - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ
ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΝΑΔΟΧΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:
το 70 % (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων που παράγονται στο εργοτάξιο προετοιμάζεται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλες διαδικασίες ανάκτησης υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με τη χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Για την εκπλήρωση των παραπάνω θα υπάρξει συνεργασία με Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης ΑΕΚΚ»

Ημερομηνία: ... /... /20.....

Ο – Η Δηλ.....

(Υπογραφή)

¹ Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

² Αναγράφεται ολογράφως.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 15 - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽³⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽⁴⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ :	ΤΚ :
Αρ. Τηλεμοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείο υ (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Με την ιδιότητά μου, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ____ή υπεύθυνος κανονιστικής

³ Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

⁴ Αναγράφεται ολογράφως.

συμμόρφωσης της εταιρείας _____, δηλώνω υπεύθυνα ότι σύμφωνα με την παρ. 17 του άρθρου 3 του ν.4557/2018 όπως ισχύει, τα κατωτέρω πρόσωπα δύνανται να θεωρούνται ως πραγματικοί δικαιούχοι της εν λόγω εταιρείας, κατά την έννοια των παρ. 17 και 18 του άρθρου 3 του Ν.4557/2018:

Όνομα 1, επώνυμο 1, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ (ποσοστό συμμετοχής στην επιχείρηση)

Όνομα 2, επώνυμο 2, Ημερ. γέννησης, ΑΦΜ, ιδιότητα ΠΔ, έκταση δικαιώματος ΠΔ (ποσοστό συμμετοχής στην επιχείρηση)

[Η ανωτέρω διατύπωση είναι ενδεικτική και προσαρμόζεται αναλόγως των πραγματικών στοιχείων εκάστου αναδόχου.]

Ημερομηνία: ... /... /20.....

Ο – Η Δηλ.....

(Υπογραφή)

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 16 – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ
ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE
MINIMIS)
ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2831**

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣΐ:							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμ ο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁱⁱ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδό ς:			Αριθ:	ΤΚ :
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείο υ (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσειςⁱⁱⁱ, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

A.

H

επιχείρηση

.....
 με ΑΦΜ, την οποία νομίμως εκπροσωπώ:

- I. Υποβάλλει την αίτηση χορήγησης προκειμένου να λάβει κρατική ενίσχυση η οποία είναι δυνατό να υπαχθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού de minimis 2023/2831
- II. Δραστηριοποιείται στον τομέα/στους τομείς:.....
- III. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»^{iv} με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

- IV. Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη επιχείρηση

B. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί^v στην ως άνω επιχείρηση^{vi, vii} βάσει της (αναφέρετε τη σχετική νομική βάση)....., αφορά δραστηριότητες της επιχείρησης που **δεν** εμπíπτουν:

- i) στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας^{viii, ix},
- ii) στη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας^x, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,
- iii) στην πρωτογενή παραγωγή^{xi} γεωργικών προϊόντων^{xii},
- iii) στον τομέα της μεταποίησης^{xiii} και της εμπορίας^{xiv} γεωργικών προϊόντων, όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
- iv) εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- v) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων.

Γ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς).....ο οποίος (οι οποίοι) είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός

διαχωρισμός, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη δραστηριότητα.

- Δ.** Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί μεταξύ της ακριβούς ημερομηνίας χορήγησης της ενίσχυσης και κατά τα τρία προηγούμενα έτη (έως δηλαδή την ίδια ημερομηνία του τρίτου έτους που προηγείται της χορήγησής της), οι κάτωθι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας:
- Ε.** Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (αφορά την επιχείρηση δικαιούχου της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)							
α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ^{xv}	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹⁵	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

λόγω (αναφέρεται η σχετική νομική βάση), αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης», βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1408/2013 της Επιτροπής ή/και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 717/2014 της Επιτροπής, δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ μεταξύ της ακριβούς ημερομηνίας χορήγησης της ενίσχυσης και τα τρία προηγούμενα έτη (έως δηλαδή την ίδια ημερομηνία του τρίτου έτους που προηγείται της χορήγησής της).

- ΣΤ.** Η επιχείρηση δεν έχει λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

- Ζ.** Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία:/...../.....

Ο – Η
Δηλ.

(Υπογραφή)

ⁱ Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

ⁱⁱ Αναγράφεται ολογράφως.

ⁱⁱⁱ Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

^{iv} Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης¹

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης²

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας³

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

^v Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.

^{vi} Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

^{vii} Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

^{viii} Ως προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013.

^{ix} Ως πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

^x Ως «μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» νοούνται όλες οι

δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού, της κατεργασίας και του μετασχηματισμού, που πραγματοποιούνται μετά την εκφόρτωση —ή τη συγκομιδή, στην περίπτωση της υδατοκαλλιέργειας— από τις οποίες προκύπτει ένα μεταποιημένο προϊόν, καθώς και η διανομή του.

^{xi} Ως πρωτογενής γεωργική παραγωγή νοείται η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.

^{xii} Γεωργικά προϊόντα είναι τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

^{xiii} Ως μεταποίηση γεωργικών προϊόντων νοείται κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.

^{xiv} Ως εμπορία γεωργικών προϊόντων νοείται η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

^{xv} Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 17 – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν. 1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Είμαι ιδιοκτήτης της ενοικιαζόμενης/παραχωρούμενης εγκατάστασης της επιχείρησης ___ με ΑΦΜ, όπου λαμβάνει χώρα η επένδυση για το πρόγραμμα «Βελτίωση της Ενεργειακής Απόδοσης Ορεινών Τουριστικών Καταλυμάτων» και δίνω τη συναίνεσή μου για την υλοποίηση των προβλεπόμενων στην αίτηση της επιχείρησης παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του ακινήτου μου.

Ημερομηνία: ... / ... /20.....

Ο – Η Δηλ.....

(Υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18 Δεκεμβρίου 2024

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ**

Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ**

Υφυπουργός Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ